

KELEIVIS

THE TRAVELER LITHUANIAN WEEKLY

KELEIVIS
Prenumerata. Subscription
Amerikoje ir užsieniuose
metams — 1 year \$7.00
pusei metų — 6 months .. \$4.00
KELEIVIS
636 East Broadway
South Boston, Mass. 02127

KELEIVIS
Lithuanian Weekly
(Except for two weeks in July)
Published in So. Boston, Mass.
Since February 9, 1905
KELEIVIS
636 East Broadway
South Boston, Mass. 02127

NR. 4

"Keleivis" telefonas AN 8-3071

SO. BOSTON, MASS., 1971 METŲ SAUSIO - JANUARY 26
Second-class postage paid at Boston, Massachusetts

Atskiuro numerio kaina 20 centų

66-TIEJI METAI

Sovietai pasmerkė mirti Vytautą Simokaitį

Nuteistas sušaudyti už mėginimą pabėgti lėktuvu į Švediją. Nešcia jo žmona nuteista tris metus kalėti. Didelis pasipiktinimas sovietų žiaurumu. Žygiai gelbėti Simokaicio gyvybei. Protesto demonstracijos.

Dar neatvėsus mūsų skausmui dėl Simo Kudirkos išdavimo sovietams, praeitą savaitę mus pasiekė iš Lietuvos jūda žinia, kad tenai nuteistas mirti 34 m. amžiaus mūsų tautietis Vytautas Simokaicius, o jo neščia žmona Gražina Simokaiciene-Mickutė, 21 m. amžiaus, — trejus metus kalėti. Kaip skelbia Associated Press žinių agentūra, jie abu praeitą metų lapkričio 9 d. mėginę nukreipti į Švediją iš Vilniaus į Palangą skrendantį lėktuvą, bet lėktuvą navigatoriaus buvę nuginkluoti ir suimti. Suimtas ir lėktuvo kapitonas, kurs, sakoma, buvęs Simokaicio draugas.

Lėktuve įvykęs ir smarkus susirėmimas, kurio metu Simokaicius buvęs sužeistas — įlausti šonkaaliu.

Teisme paaiškėjo, kad V. Simokaicius jau prieš kelerius metus bandęs pabėgti į Vakarų. Tada jis buvęs slapstai įlindęs į užsienin plaukų šilvą, bet buvo taip pat pagautas.

Simokaiciui buvo teisiama Vilniuje. Jiems pritaikytas okup. Lietuvos baudžiamojo statuto straipsnis, atitinkantis Sovietų S-gos baudžiamojo kodekso str. 64-A. Tame straipsny numatoma bausmė ne už koki lėktuvo pagrobimą, o mėginimą **beleidimo aplėisti sovietų teritoriją**. Ir už tai jam paskirta mirties bausmė — sušaudyti.

Teismo sprendimas buvo paskelbtas sausio 14 d., ir nuteistiesiems leista per septynias dienas apeliuoti į Lietuvos aukščiausiąjį teismą.

Kas mūsų daroma Vytauto Simokaicio gyvybei gelbėti?

Suprantama, kad mirties bausmė už mėginimą pabėgti į laisvę, nors ir lėktuvo užgrobimą vykdančiam, yra neįmoniška didelė. Iki šiol dar nė vienas žmogus dėl to nei Amerikoje, nei Europoje ar Azijoje nebuvo mirtimi nubaustas, nors tokių lėktuvų nukreipėjų daug atsiranda ir tai jie daro dėl mažiau pateisinamų motyvų. Todėl mūsų pareiga atkreipti pasaulio dėmesį į sovietinio teismo žiaurumą, paremtą politiniais motyvais, ir bent Simokaicio gyvybę gelbėti.

Tuo reikalu Alta kreipėsi į prez. Nixoną, prašydama daryti žygių, kokių buvo imtasi nuteistiesiems žydam gelbėti. Altos pirmininkas dr. K. Bobelis kreipėsi ir į specialų patarėją Baltuosiose rūmose George Bell, o taip pat per vysk. P. Mar-

cinkų ir kard. Samore į popiežių Paulių VI, kad jis užtarytų ir Simokaitį, kaip neseniai prašė sušvelninti už tokius pat veiksmus skirtą mirties bausmę žydams. Taip paties prašydama, į visą eilę kongresmanų, senatorių, įvairių religinių organizacijų galvų ir tautybių atstovų kreipėsi ir Lietuvos Bendruomenės valdyba. Buvo kreiptasi net į Švedijos ministrą pirmininką, nes į Švediją Simokaiciui rengėsi bėgti. Iš visur buvo gauti palankūs atsakymai ir pažadai gelbėti Simokaicio gyvybę. AFL-CIO darbininkų unijų pirmininkas George Meany Simokaiciui užtarti išleido stiprų pareiškimą, kurio kopiją pasiuntė Sovietų S-gos premjerui Kosyginui. Bet kokie bus to humaniškos visuomenės nuomonės spaudimo rezultatai, paaiškės tik vėliau.

Demonstracijos

Tuo tarpu visame krašte vyksta didelės protesto demonstracijos prieš tą pikta sovietinio teismo sprendimą ir prieš žmogaus laisvės varžymą Sovietijoje. Tokių demonstracijų praeitą savaitę buvo New York, Chicago ir kituose miestuose, o Bostone net dvi. Didžiausia čia įvyko praėjusį sekmadienį prie Bostono Simfonijos rūmų, kur buvo Sibiro šokėjų ir dainininkų ansamblio koncertas. Šioje demonstracijoje dalyvavo žydai, lietuviai, ukrainiečiai ir kitų tautybių nariai. Jie demonstravo ne prieš tuos Sibiro menininkus ir jų meną, bet prieš sovietinę vergiją ir tautinių mažumų naikinimą.

Žydų svarbiausi šūktai — leiskite žydams išvažiuoti, kur jie nori! Lietuviai, ukrainiečiai ir kt. plakatuose skelbė savo tautų nelaimę ir troškimus, — pavergtis ir laisvės reikalavimą. Mums ypač rūpėjo Vytauto Simokaicio likimas. Visų dėmesį kreipė tokie šūktai:

Lietuva — sovietų kolonializmo auka. Sovietai pagrobė Lietuvą, o ar jie yra už tai baudžiami? Sibiras — lietuvių kapinynas. Sibiras — darbo stovyklų kraštas. Moderni vergija — sovietų gaminy.

Daug kartų buvo minima Simokaicio pavardė. Vien lietuvių nešė apie 50 plakatų. Daug lietuvių su savo plakatais dalyvavo ir iš Worcesterio.

Žydai nešė raudoną vėliavą su špiešta joje nacių

svastika ir sovietų piaučuvų. Dalyvavo o ne tik lietuvių, bet ir žydų daug jaunimo.

Nors prieš menininkus ir nebuvo protestuojama ar demonstruojama, o smerktas tik sovietinis režimas, bet ne vienas, ejęs į koncertą ir pamatęs demonstraciją, nuo tos pramogos atsiskė. Vienas lietuvius, užuot ejęs į vidų, paėmė iš lietuvių plakata ir įsijungė į piketuotojų eilės.

Visa Bostono spauda demonstraciją aprašė, ji buvo parodyta ir televizijoje.

Tokie įvykiai yra Amerikos visuomenės reakcija į sovietų priešpauką pavergtuose kraštuose. Tai žinoma, gerokai šaldo ir vadinamųjų "taikingos koegzistencijos" su komunistais šalininkų ružavas viltis.

Sekmadienį skris į mėnulį

Ateinantį sekmadienį, sausio 31 d. 3:23 val. popiet turį pakilti kelionei į mėnulį Apollo 14 erdvėlaivis. Jūs skris astronautai Alan B. Shepard, Stuard A. Roosa ir Edgar D. Mitchell. Mėnulyje jie nusileis vasario 5 d. labai kalnuotoje vietovėje. Ten turės atlikti visą eilę bandymų, net sprogdinimų, o kai kuriuos užtaisus paliks vėlesniam laikui. Mėnulyje jie išbus 34 valandas.

Tikėkime, kad ši kelionė pavyks, nes jai buvo ilgai ir atsargiai ruošasi po Apollo 13 nepasisekimų ir pavojingo grįžimo į žemę.

Komunistai supa Kambodijos sostinę

Stambios komunistų jėgos vis arčiau slenka prie Kambodijos sostinės Phnom Penh. Komunistai jau su bombardavo sostinės aerodromą ir sunaikino 95% to krašto aviacijos. Šiuo metu karo veiksmus ten remia tik stiprios JAV aviacijos jėgos, o žemyne juos vykdo pietų vietnamiečių daliniai.

Sausio 21 d. susirinko 92-rasis kongresas, kuriame yra 13 moterų, 13 negurų, 14 žydų, 2 kunigai; atstovų rūmuose 255 demokratų ir 179 respublikonai; senatė 54 demokratų, 44 respublikonai, 1 nepriklausomas ir 1 konservatorius. Atstovų rūmų pirmininku išrinktas Carl Albert iš Oklahomos.

Gvinejoj (Afrikoj) nuteisė mirti net 92 asmenis, ir 72 asmenys, jų tarpe ir katalikų vyskupais, nuteisti ilgus metus kalėti. Jie buvo kaltinami mėginę nuversti dabartinę valdžią.

Washingtonė susirinko 23 valstybių atstovai pasitarti, kaip sulaukyti diplomatų grobimus, kurių skaičius vis didėja.

Vienulė Elizabeth McAlister, 31 m. amž., ir buvęs kunigas Anthony Scoblick, 30 m. amž., kaltinami dalyvavę sąmoksle pagrobti prezidento Nixono patarėją užsienio reikalams Henry Kissinger.

Dešinėj kun. Phillip Berrigan, laikomas sąmokslo pagrobti prezidento Nixono patarėją užsienio reikalams Henry Kissinger vadovu. Kairėje jo brolis kun. Daniel, minimas sąmokslo dalyviu, bet teisman nepatrauktas.

Grasina neduoti naftos

Irano šachas paskelbė, kad 10 arabų kraštų, kuriuose pumpuojama nafta, nebus duos jos Vakarams, jei bus nutrauktos derybos su didžiosiomis tarptautinėmis firmomis dėl naftos kainos pakėlimo. Tų firmų yra ir iš JAV.

Tų 10 kraštų naftos produkcija sudaro 85% visos naftos produkcijos, išskyrus JAV ir Sovietų Sąjungą.

Pasak šacho, naftos turinčios valstybės pradės pačios ją valyti, kai pasibaigs dabartinės sutartys.

Nikitos atsiminimai tikri

Valstybės departamentas sušaukė 30 asmenų. Sovietų S-gos žinovų apsvaistytį Nikitos Chruščio atsiminimų tikrumo klausimo. Mat, daug kas tuo abejojo ir tvirtino, kad tie atsiminimai su falsifikuoti.

Šie specialistai pripažino, kad atsiminimai yra tikri ir kad jie į užsienį yra patekę be valdžios žinios.

Sunkiai susirgo buvęs prezidentas Trumanas. Jis dabar jau 86 metų amžiaus.

Garsiam sovietų čelistui Rostropovičiui, kuris užstojo visaip ujamą Nobelio premijos laureatą rašytoją Solženiciną, valdžia uždraudė išvažiuoti koncertuoti į užsienį.

Išleido pasisvečiuoti šnipą

Rusas Ivanov buvo čia nuteistas už šnipinėjimą 20 m. kalėti, bet iki apeliacijos teismo paleistas už \$100,000 užstatą. Teisingumo departamentas dabar sutiko leisti Ivanui išvažiuoti į Sovietų S-gą savo sergancio tėvo aplankyti, kai jis pats ir sovietų ambasadorius pažadėjo, kad jis grįš, kai bus reikalingas teismui.

O kiek buvo atsitikimų, kad sūnus, nuvažiavęs į Vilnių, negalėjo aplankyti savo sergancio motinos Utenoje. Panevėžy ar kitur?

Žydai boikotuos sovietų prekes

Žydų Apsaugos Lyga paskelbė, kad ji nebepersekos sovietų diplomatų, bet boikotuos amerikiečių biznio bendroves, kurios prekiauja su Sovietų S-ga. Ji nepaskelbė tokių bendrovių sąrašo, bet nurodė New York telefoną 594-2689, kuriuo galima gauti visas smulkias informacijas.

Lenkijoje darbininkai vis dar nerimsta. Szczecine vėl kilo streikas. Ten dirba apie 12,000 darbininkų. Jų raminti iš Varšuvos buvo atvykęs net naujasis partijos bosas Gierek.

Chryslerio bendrovei pavyko susitarti su uniija, ir dėl to streiko nebus. Ten dirba 120,000 darbininkų.

Prez. Nixono 'revoliuciniai' pasiūlymai

16 bil. dol. paskirų valstybių reikalams. Garantuotos mažiausios šeimos pajamos. Sveikatos apsauga. Mažina mas federalinių biurokratų skaičius.

Praeito penktadienio vakare prezidentas Nixonas, pradedant 92-jam kongresui darbą, pasakė tradicinę kalbą apie krašto padėtį. Tai būsimoji kalba buvo jau iš anksto reklamuota, skelbiant kad joje busi nepaprastų, tiesiog "revoliucinių" pasiūlymų. Gal dėl to kongreso galerijos buvo pilnaitės politika besidominčių žmonių, tarp jų apie 100 užsienio valstybių diplomatinių atstovų, daug žurnalistų ir kitokių pareigūnų.

Prezidento kalba truko apie 35 minutes ir buvo kelis kartus pertraukta gausių apilodismentų. Be esamos krašto padėties apžvalgos, prezidentas savo žody išsklė šešių pagrindinių pasiūlymų, liečiančių vidaus politiką, kuriuos jis sieksias su kongreso pagalba įgyvendinti.

Pirmiausia, jis siūlė naują surinktų mokesčių padalinimo planą, pagal kurį 16 bilionų dolerių federalinio fondo pinigų būtų skirta paskirų valstybių vyriausybėms, kurios tas sumas turėtų naudoti vietinė iniciatyva vietiniams reikalams. Iš tos sumos 11 bilionų dol. būtų skirta naudoti miestų plėtimui bei atnaujinimui, švietimui, transportui, darbininkų paruošimui naujoms profesijoms bei įstatymų vykdymui sustiprinti, o 5 bilionai kitoms reikalams, kuriuos numatys kiekvienos valstyjos vietinė valdžia.

Prezidentas siūlo dabartinės šalpos pagrindinę reformą, pagal kurią kiekvienai šeimai su vaikais turėtų būti garantuotos minimalinės pajamos. Jeigu kuri šeima nieko neuždirba arba uždirba mažiau, negu numatytas minimumas, tai valdžia tokiai šeimai turėtų numatyti sumą išmokėti ar iki jos lygio primokėti. Bet smulkiau tai bus nurodyta šalpos taisyklėse, jei toks šalpos būdas bus kongreso priimtas.

Dar siūloma dabartinių 12 centrinės vyriausybės departamentų sumažinti iki 8, kai kuriuos jų paliekant dabartinėje apimtyje, kitus gi sujungiant ar perorganizuojant. Numatoma pagerinti gyventojų sveikatos apsaugą ir medicinos pagalbą, ypač ja garantuojant neturtingiesiems. Be to, dar ekstra turi būti skirta 100 milijonų dolerių kovai su vėžio liga ir šio klausimo moksliniams tyrimams.

Kalboje dar siūloma padidinti ateinančių metų biudžetą ekonominiams gyvenimui iš sustingimo išjudinti. Žinoma, prezidentas Nixonas neužmiršo paminėti ir kovos su vandens, žemės ir oro tarša reikalo, gamtos apsaugos ir kt.

Kaip ir galima buvo laukti, ši kalba, nors ir karštais apilodismentais palydėta, dabar vertinama ne vienodai. Respublikonai ją laiko pačia geriausia vidaus politikos programa, kokia bet kada kongresui buvusi pateikta. Tai, esą, būtų amerikiečių senos svajonės įkūnijimas, jeigu tie užbrėžti tikslai būtų pasiekti.

Demokratų tuose pasiūlymuose mato daug plyšių. Nereigdami išdėstyti principų, jie pasigenda aiškesnio ir smulkesnio nusakymo, kaip paskirti tos programos punktai bus vykdomi. Demokratų senatoriai ypač nėra linkę duoti paskirom valstijom 16 bilionų dolerių be centrinės valdžios kontrolės ir pateikto plano, ką, kaip ir kada tos valstijos už tuos pinigus nuveiks. Dėmesiausiai biurokratiškos numatytam federalinėje vyriausybėje.

Aišku, vadinamieji "revoliuciniai" prez. Nixono pasiūlymai gali atsiliepti ir į 1972 m. prezidento rinkimų rezultatus. Bet tų pasiūlymų įgyvendinimas priklauso nuo kongreso, kuriame demokratų turi persvarą ir ne visada linkę paremti respublikonų prezidentą. Tai numatydami, Nixonas jau dabar rengiasi keliauti po kraštą ir numatytas reformas aiškinti žmonėms betarpiškai.

Šioje kalboje visai nebuvo paliesti užsienio politikos klausimai, kuriuos prezidentas išryškins kita proga.

rių kovai su vėžio liga ir šio klausimo moksliniams tyrimams.

Kalboje dar siūloma padidinti ateinančių metų biudžetą ekonominiams gyvenimui iš sustingimo išjudinti. Žinoma, prezidentas Nixonas neužmiršo paminėti ir kovos su vandens, žemės ir oro tarša reikalo, gamtos apsaugos ir kt.

Kaip ir galima buvo laukti, ši kalba, nors ir karštais apilodismentais palydėta, dabar vertinama ne vienodai. Respublikonai ją laiko pačia geriausia vidaus politikos programa, kokia bet kada kongresui buvusi pateikta. Tai, esą, būtų amerikiečių senos svajonės įkūnijimas, jeigu tie užbrėžti tikslai būtų pasiekti.

Demokratų tuose pasiūlymuose mato daug plyšių. Nereigdami išdėstyti principų, jie pasigenda aiškesnio ir smulkesnio nusakymo, kaip paskirti tos programos punktai bus vykdomi. Demokratų senatoriai ypač nėra linkę duoti paskirom valstijom 16 bilionų dolerių be centrinės valdžios kontrolės ir pateikto plano, ką, kaip ir kada tos valstijos už tuos pinigus nuveiks. Dėmesiausiai biurokratiškos numatytam federalinėje vyriausybėje.

Aišku, vadinamieji "revoliuciniai" prez. Nixono pasiūlymai gali atsiliepti ir į 1972 m. prezidento rinkimų rezultatus. Bet tų pasiūlymų įgyvendinimas priklauso nuo kongreso, kuriame demokratų turi persvarą ir ne visada linkę paremti respublikonų prezidentą. Tai numatydami, Nixonas jau dabar rengiasi keliauti po kraštą ir numatytas reformas aiškinti žmonėms betarpiškai.

Šioje kalboje visai nebuvo paliesti užsienio politikos klausimai, kuriuos prezidentas išryškins kita proga.

Transporto sekretorius Volpe informuoja spauda, kad pernai keliuose žuvo 1.100 žmonių mažiau, negu kitais metais.

Saulė vėl leidžiasi ankstyvą rytą

Vienokios ar kitokios žinios iš Lietuvos visada čia mūsų sutinkamos su atitinkamu dėmesiu. Suprantama, kad visada mes laukiame naujienų, kurios ženklinytų Lietuvoje mažėjantį vargą, lietuvių mokslininkų ir menininkų laimėjimus, lengvėjantį lietuvių susisiekimą su Vakarų pasauliu ir didėjančią minties ir žodžio laisvę.

Neneigiame, kad pastaraisiais keleriais metais jau turėjome dažnesnės progos pasidžiaugti viena kita geresne naujo autoriaus ar senesnio palikimo Lietuvoje išleista knyga, aukšto lygio dainininko menu bei lietuvių choro tarptautiniame konkurse laimėjimu ar ir paprastu nuosirdesniu pokalbiu su iš "anapus" atvykusiu viešnagėn tautiečiu. Dėl to kaikam jau ėmė vaidintis ir platesnės bendravimo su tėvynės lietuvių galimybės, o didesniems entuziastams — net ir visai utopinės.

Deja, pastarųjų mėnesių įvykiai parodė, kad visokios "geresnių laikų" svajos yra tik mūsų pačių troškimo rezultatas, o sovietinėje realybėje vis dar galioja senoviškos maldos žodis — "kaip iš pradžios, taip ir ant pabaigos".

Brazinskių pabėgimas vyresniesiems iš naujo priminė, o mūsų jaunajai kartai paliudijo, kad sovietinėje santvarkoje, kaip ir seniau, žmogus yra uždarytas valstybiniame narve, iš kurio jis tik kruvinom aukom gali išsiveržti.

Simo Kudirkos tragiškas bandymas pasiekti laisvą pasaulį ir jam susigrąžinti rusų panaudotas būdas, be kita ko, akivaizdžiai pavaizdavo dar ir nemažėjantį okupanto brutalumą, kuris skaudžiai sukrėtė net ir kitataučių visuomenės sluoksnius.

Pagaliau Vytauto Simokaičio pačioje Lietuvoje teisimas mirti ir jo nešios žmonos įgrūdimas ilgiems metams į kalėjimą jau visiškai apnuogino prieš mūsų akis rusiškojo komunistinio plautuvo ašmenis.

Mes neužgiriame lėktuvų grobimo nei čia, nei kur kitur. Bet turime pabrėžti ir esminį skirtumą tarp sovietų lėktuvų užpuolėjų ir Vakaruose pasireiškiančių. Kai čia lėktuvus grobia įvairūs nuotykių ieškotojai, kersautojai ar net psichopatai, Sovietijoje tokios priemonės žmonės griebiasi desperacijoje ir tik dėl to, kad jau nebėra kito būdo pasiekti laisvės. Ten bėgama iš kalėjimo, kurio visos durys yra užrakintos. Juk nei lietuvis, nei žydas, nei kuris kitas niekad negrobtų gyvybę rizikuodamas lėktuvu, jeigu jam būtų leista nors ir pėsčiam iš Sovietijos išeiti.

Visi tie kruvini įvykiai šiandien terodo tik stiprėjančią spaudą ir atgyjančio Stalino iš po velėnos kylantį kumštį, kuris vėl atkakliai siekia valdžios vairo. Dėl to mes esame verčiami abejoti ir padažnėjusios lietuvių mokslininkų mirties oficialiai skelbiamomis aplinkybėmis, ir menininkų kūrybinės laisvės švystelėjimo pastovumu, ir su savaisiais tautiečiais betkokio bendravimo pagerėjimu, ir net saugumu vykstant į Lietuvą.

Mat, diktatūriname krašte saulė gali nusileisti ir ankstyvą rytą... Tam reikia tik atitinkamo diktatoriaus įsakymo.

Sovietijoje Stalinas ir vėl keliasi iš grabo

Kad prezidentas prašnektų truputį garsiau

Neabejotina, kad, artėjant Vasario 16-ajai, iš atsakinių JAV vyriausybės vadų mūsų diplomatiniai atstovai ir veiksniai vėl gaus sveikinimų, kuriuose bus labai atsargiai žodžiu pažymėta, kad JAV ir toliau nepripažįsta prievartinio Lietuvos prijungimo prie Sovietų S-gos ir linki mums sėkmės tolimesnėse pastangose siekti savo kraštui laisvės. Kaikuriuos tų linkėjimų mes dar išsispausdinsime savo laikraščiuose, gal dar ir pasiskaitysime, ir tuo viskas pasibaigs ligi kito karto.

Sen. George McGovern jau pasiskelbė kandidatuo siąs į JAV prezidentus. Dešinėje Gary Warren jau paruošęs reklaminių ženklelių su sen. McGovern pavarde.

Sovietų komunistų žmonių aukos

I ši klausimą iš dalies atsako senatorius Thomas J. Dodd (Conn.) paruošta studija JAV senato teisingumo komisijai — šios pakomisei, kurios uždavinys — ištirti valstybės saugumo klausimus. Senato komisija Dodd parengtą leidinį išleido 1970 metais. Komisijos ir pakomisės pirmininku yra James O. Eastland, gi pakomisės vicepirmininkas — jau minėtas sen. Thomas J. Dodd.

Elta čia pateikia kaikuriuos leidinyje paskelbtus duomenis. Jie akivaizdžiai liudija komunistų teroro apimtį bei siekia įrodyti sovietų komunistų aukų skaičių.

Leidinio pradžioje paskelbtas senatoriaus Dodd įvadas. Jis primena šiame krašte ir kitur studentų rengtas demonstracijas ir jaunųjų skelbtas pažiūras, esą, komunistas yra žmoniškas, siekias net pagerinti žmonių būitį. Tačiau leidinyje pateikti kruopščiai surinkti duomenys kaip tik liudija priešingai. Komunistų aukomis buvo ir tebėra milijonai žmonių.

Dodd savo studijoje senato pakomisei pasinaudojo brito Robert Conquest Londono, kruopščiai surinktais duomenimis apie sovietų teroro aukas nuo spalio revoliucijos 1917 metais

Duomenys paskelbti 1968 metais minėto autoriaus knygoje "The Great Terror" (išleido Macmillan Co.). Dodd teigia, kad Conquest JAV senato pakomisės buvo paprašytas parengti studiją. Dodd mano, kad tai esąs "pirmasis viešai paskelbtas dokumentas, kuriuo

Terka atkreipti dėmesį, kad visas tas "nepripažinimas" tepasakomas tik mums į ausį, lyg bijant, kad net sovietai jo neišgirstų ir kad kartais dėl to nesupyktų. O kai mes tuo pakuždėjimu pasitenkiname, tai kitais metais mums dar tyliau pakuždama į ausį, jog net gilesnio turinio negalime nugirsti.

Tad ar ne laikas būtų paprašyti JAV prezidentą, kad jis tą "nepripažinimą" pareikštų bent kiek garsiau? Bent taip ir tokia forma, kad ji išgirstų ir visa JAV spauda, televizija, radijas, amerikiečių ir platesnio pasaulio visuomenė ir net Sovietų Sąjunga. Tada gal tą JAV nusistatymą jau išgirstų ir atitinkami Valstybės departamento valdininkai bei admiralai, kurie, to nežinodami, juk gali vėl parduoti sovietams kitą mūsų Kudirką.

Nužudė 21,500,000

Robert Conquest duomenimis, tų aukų skaičius siekia 21,500,000 žmonių.

Jie nuo revoliucijos metų buvo sušaudyti ar žuvo dėl įvairių kitų priežasčių. Sen. Dodd nuomone, 21.5 mil. komunistų aukų dar reikėtų priskirti rusų civilinio karo nuostolius, šiltnės ar badmečio aukas, įvairius sušaudymus — tai žmonių aukų skaičių pakeltų mažiausiai iki 35 ar tikslesniu atveju, net iki 45 milijonų.

Brito tyrinėtojo duomenys yra tokie: 500,000 žmonių buvo sušaudyti ar mirė kalėjimuose bei koncentracijos stovyklose dar Lenino laikais (1919-1923 metais; Stalino metais buvo sušaudyta 2 milijonai, 3,500,000 mirė stovyklose Stalino laikais (1930-36); 12 milijonų žuvo darbo stovyklose Stalino - Ježovo teroro metais, pagaliau 3,500,000 mirė badmečio metu, po 1930 metų vykdžius ūkio kolektyvizaciją.

R. Conquest savo knygoje stebisi, kad Vakaruose dar esama žmonių, ypatingai vad. liberalų, kurie užsispyrę paneigia visus komunistinio teroro, ypatingai po 1930 ir 1940 metų, duomenis, faktus. Tuo tarpu net buvusiam diktatoriui N. Chruščiovui viešai išskėlus stalininio teroro veiksmus, dar ir šiuo metu Vakaruose atsiranda tokių, kuriems neįtikėtina, jog komunistinis režimas galis būti toks žiauskelbiantis žmonių ir nežmoniškias.

Ką sako Lietuvos žydas?

Sen. Dodd, iškeldamas brito autoriaus pateiktus duomenis, pridūrė vieno Lietuvos žydo, Kaune gyvenusio, dr. Julijaus Margolinos liudijimą apie komunistų.

Margolinas, dar prieš Antrąjį pasaulinį karą save laikęs Sovietų Sąjungos draugu, tačiau karui kilus ir sovietams okupavus Lietuvą, drauge su tūkstančiais lietuvių buvo išstremtas į Sibirą. Septyneriems metams pralinkus, jis buvo paleistas ir štai ką teigė raštu:

"Pastarieji septyneri metai mane paverė įsitikinusi bei aršiu komunistinės sistemos priešu. Visa savo širdimi bei proto galia aš nekenčiu tos sistemos. Visa tai, ką aš mačiau, manys sukėlė siaubą bei pasišlykštelėjimo jausmus, ir jie mane lydys ligi mano gyvenimo pabaigos. Esu įsitikinęs, kad kova prieš vergiją, terorą bei prieš vis dar pasireiškiančią žiaurumą privalo būti pirmąja kiekvieno žmogaus pareiga. Tiems, kurie gyvena normaliose sąlygose šiaurės sovietų sienos, nėra įmanoma pakęsti ar remti šią tarptautinę gėdą."

Dr. Margolinas, nurodęs, kad milijonai žmonių naikinti Sovietų Sąjungos stovyklose, kad tos aukos žymiai pralenkė Hitlerio laikmečiu buvusias, dar pridūrė:

"Tie, kurie, su šiuo klausimu susidūrę, tik patraukia pečius ar bendrybėmis siekia viso to neliesti, mano nuomone, laikytini moraliniais nusmukėliais bei banditizmo talkininkais."

Išstrėmė milijoną pabaltiečių

Sen. Dodd pateikia Roberto Conquest knygos ištraukas. Paliečiamos ir Baltijos valstybės. Britų autorius pažymi, kad iš trijų Baltijos valstybių buvo deportuota ligi vieno milijono gyventojų. Jis primena, kad sovietai buvo pateikę įtariamųjų asmenų Lietuvoje sąrašus, ir jie liudija, kad tie įtariamieji sudarė apie 23 procentus visų Lietuvos gyventojų.

Pagaliau, senatorius, pateikęs britų tyrinėtojo apskaičiavimus ir savo paties žinias apie sovietinio teroro aukų skaičių, pareiškia viltį, kad šie duomenys, ypač R. Conquest studija atidarys ateity akis tiems, kurie vis dar su simpatijos jausmais žvelgia į komunistinę sistemą ar jos atžvilgiu sie-

Ką kiti rašo?

SPAUDA BEVARTANT

Mūsų spauda retai pastebi tai, ką kitataučiai parašo apie Lietuvą bei jos istoriją. Pavyzdžiui, Lietuvoje gimusio žymaus lenkų jaunesnės kartos poeto Česlovo Milosžiaus autobiografijos vertimas anglų kalba išėjo 1968 metais, bet tebuvo trumpai įvertintas tik poeto H. Nagio redaguojamoje kanadiečių Nepriklausomoje Lietuvoje. Knyga buvo tarp kitko parašyta lenkams lenkų kalba priminti jų neigiamą į bruožą — šovinistinį nacionalizmą, ypač pasireiškęs lietuvių, gudų ir ukrainiečių. Autorius, be to, siekė nuvesti, kas iš tikrųjų pats esąs: lietuvis, lenkas, rytų ar vakarų europietis? Anglų kalba knyga pavadinata: Native Realm: A Search for Self-Definition. Ją pavėluotai apžvelgia New York State universiteto (Buffalo, N.Y.) lenkų kilmės profesorius Aleksandra Gella vėliausiame Slavic Review žurnale, kurio garbės redaktorių sąraše yra prof. Alfredas Sennas ir lenkas istorikas Oskaras Haleckis, — du geri lietuvių ir jų tautos žinovai.

Profesoriaus Gella sako: "Autorius pamylėta tėvynė yra gyva ne tiek tikrovėje, kiek istorijoje, poezijoje ir savo senesniųjų sūnų prisiminimuose. Tai senoji Lietuva, kuri iš Europos žemėlapyje tapo išbraukta ir kurios savitos kultūros tradicija, rodos, sugniūžo sovietų okupacijoje. Milosžio knyga kviečia mus mintimis nusikelti į amžių ir kultūrą, kuri jau dingusi."

Dabartiniai lietuviai tą dingusią Lietuvą, kurią Miloszius myli ir kurią mylėjo poetas Adomas Mickevičius, gal vadintų "ponų Lietuva". Tie ponai buvo sulenkėję. Tą sulenkėjimą prof. Gella, kuris ilgus metus gyveno ir mokė Lenkijoje, šitaip nusakė:

"Lenkijos rytinio pasienio juosta ėjo nuo Baltijos veik iki Juodųjų jūrų. Lenkų kultūrai ji davė gausų būrį ypatingai talentingų poetų, rašytojų ir karžygių. Jų atsiradimą galima aiškinti kultūrų įtampa, kuri paprastai pakursto klestėjimą. Šioje pasienio juostoje ilgus amžius greta gyveno lietuviai, žemaičiai, lenkai, gudai, žydai, totoriai ir armenai. Visus juos įsuko Lenkijos valstybė, kuri apsikrikštijo dešimtaine amžiuje, o prie Vakarų Europos bendruomenės prisiliejo keturi simtai metų vėliau. Poniškoji šios lenkų valstybės kultūra nutautino visų kitų tos juostos tautų ponią ir šviesuomenę. Kai praėjusio šimtmečio gale suklestėjo nacionalizmas, ši ponią pasijuto griežtai nesutampanti su tų tautybių liaudimi".

Prof. Gella daro išvadą, kad Č. Milosžiaus knyga esanti autobiografija žmogaus, kurio kilmė (gimimas Lietuvoje) ir gyvenimo raida vis verčianti pasiklausti: Kas aš esu? Jis sako: "Iš senos Lietuvos-Lenkijos ponių genties kilęs, jaus-

kia būti bent neutralūs. (ELTA)

damas gilią meilę lietuvių liaudžiai, gyvenimo jis buvo išauklėtas gerai mokančiu lenkų ir rusų kalbas. Prie jaunatvėje turėtos stiprios katalikybės vėliau prisiskiepijo stiprus marksizmas. Rengėsi būti advokatu, bet tapo poetu. Prigimtis linko į poniškumą, bet protas pasirinko demokratiją. Apsisvietė vakariečių kultūra, bet liko ir rytietiškos senovės protėvių bruožų. Jo autobiografijoje pinasi mūsų amžiaus galvosūkių: nacionalizmas, marksizmas ir totalitarizmas. Autoriaus širdyje ginčą veda marksizmui prieštaraujanti su juo sutampančią katalikybės atspindžiai".

Prof. Gellai ne visai patinka Č. Milosžiaus "persiaura pažiūra" į lenkų tautą. Jis sako:

"Autorius nešiojasi kažkokį jį sukrėtusį nusistatymą prieš lenkus. Jis tai aiškiai prisipažįsta. Gaila, nes ši pažiūra verčia jį gana vienpusiškai vertinti tarp dviejų pasaulinių karų susikūrusią lenkų valstybę ir laikyti melagingos komunistinės nuomonės apie veikusių lenkų pogrindį. Nors autorius jautrus dvasios dalykams, bet nesupranta, kad pogrindis buvo lenkų tautinės dvasios pasireiškimas. Miloszius, atrodo, neįjunta ribos tarp tėvynės meilės ir nacionalizmo. Lenkų tautą jis skirsto į du sparnus: negausų inteligentinį kairesnių pažiūrų sluosnį ir tautos daugumą — nacionalistinę dešinę, kuriai pirmasis buvo kaulas gerklėje. Šitoks paskirstymas yra persiauras. Prieš paskutinįjį karą nacionalistai, rodos, vyravo, bet tik dėl to, kad buvo reksminingi (kaip dabar ekstra kairieji Amerikoje), bet tikrovėje jie buvo tautos mažuma".

Vilniaus klausimo raidą žinantį lietuvių prof. Gello žodžiai, kad nacionalistai buvo lenkų tautoje mažuma, vargu įtikins. Juk net tos "intelligentinės kairės" atstovai pabėgę į Albaniją buvęs Gomulkos bendradarbis Kazimieras Mijal ir dabar skelbia per radiją ir spausdiniais sovietines mintis, reikalaujamas atstatyti vadindamąja "tikrąją" komunistų diktatūrą Lenkijoje, kuri atsimsit Vilnių ir Lvių. Taigi Miloszius sako tiesą, tvirtindamas, kad liguistas nacionalizmas yra nepagydoma lenkų tautos liga, paveldėta dar iš "poniškosios" Lenkijos.

Žiūrovas

Astronauto Grissono žmona Betty iškėlė teisme \$10 mil. ieškinį North American Rockwell ir kitoms 3 bendrovėms, kurios statė Apollo kapsulę. Ja išbandant, Grisson ir kiti du astronautai sudegė. Todėl žmona ir iškėlė minėtoms bendrovėms civilinį ieškinį.

KAS NIEKO NEVEIKIA,
TO NIEKAS NEPEIKIA.

Amerikos Lietuvių Gyvenimas

KAS SKAITO RAŠA,
TAS DUONOS NEPRAS.

IS SAULĖTOS FLORIDOS

ST. PETERSBURG, FLA.

Mūsų klubas gražiai veikia

St. Petersburgo Lietuvių klubas tikrai šauniai atšventė Kalėdas ir sutiko 1971 metus.

Kalėdų dieną klubas su ruošė iškilmingus pietus su menine programa. Dalyvių buvo pilna salė. Pietūs buvo tikrai skanūs. Klubas choras, kuriam vadovauja muz. Povilas Lingis, sugiedojo kalėdinę giesmę ir sudainavo 4 dainas. Nors choro dalyviai yra jau vyresnio amžiaus, bet prityrusio asmens vadovaujami visą programą atliko labai gerai. Be to, štaupienės duklė Walsh su savo sūnumi ir dukra, kurie gerai kalba lietuviškai, padainavo porą dainų.

Siais metais į Kalėdų dienos pietus ypatingai daug svečių apsilankė iš įvairių Amerikos didžiųjų miestų — Chicago, Clevelando, Detroito, Philadelphia, buvo net iš Kolumbijos, Venezuelos ir Kanados. Visi svečiai buvo išsukti ir supažindinti su klubo nariais.

Dalyvių buvo per 200. Valgius ir šiemet paruošė ir į stalus padavinėjo klubo narės, Jomantienės vadovaujamos.

Pietų metu buvo pranešta, kad klubas ruošia Naujųjų Metų sutikimą kartu su latviais. Latvių čia nedaug. Jie neturi nuosavų klubo patalpų, todėl jau eilę metų jie Naujuosius Metus sutinka kartu su lietuviais.

Į sutikimą atsilankė taip pat per 200 asmenų, jų tarpe apie 50 latvių. Buvo svečių ir iš toliau atvykusių. Vadovavo klubo vicepirmininkas Vytautas Ugiamskas. Latvės, atsidėkodamos lietuviams už draugiškumą, įteikė didelių gražių tortų, kuris buvo visiems išdalintas.

Naujųjų Metų dieną vėl buvo pietūs, kuriuose dalyvavo klubo nariai ir svečiai. Juos pristatant paaiškėjo, kad jų tarpe yra dar čia nebuvusių.

Kad mūsų klubas sėkmingai veikia, reikia dėkoti valdybai, kurios pirmininkas Albinas Karnius yra labai energingas, sumanūs ir didelio takto vyrai. Klubas gali didžiulius, turėdamas tokių puikių pirmininką, kuris visada visus supranta, už atliktus klubui darbus visada visiems tinkamai padėkoja. Kiekviena sekmdienė ji suranda laiko atsilankyti į klubo pietus ir visus svečius šiltu žodžiu pasveikinti.

Vicepirmininkas Vytautas Ugiamskas, jau čia gimes, taip pat yra darbštus ir uolus klubo veikėjas. Jį visada rasi klubo. Jis priima visus svečius ir supažindina juos su klubo nariais ir klubo veikla.

Prieš pat Kalėdas buvo klubo visuotinis narių susirinkimas. Iš valdybos pranešimų paaiškėjo, kad ir klubo finansiska padėtis yra labai

gera. Prieš 10 metų buvo nupirkta žemės sklypas ir jame pastatyta didelė ir gerai įrengta salė. Dabar jau beveik visa skola sumokėta. Susirinkimas padėkojo valdybai už sėkmingą darbą ir tuos pačius išrinko į šių metų valdybą. Beveik visi tie patys asmenys palikti ir direktoriais.

Sveikinu naująją klubo valdybą su Alb. Karniumi, priešaky ir visus tarybos direktorius ir linkiu taip pat gerai dirbti klubo gerovei per šiuos metus.

E. V.

MIAMI, FLA.

Mes šitaip minėsime
Lietuvos nepriklausomybės
paskelbimo sukaktį

Vasario 10 d. 7:45 val. vak. Miami Bay Front Park amfiteatre bus, kaip ir kitais metais, simfoninis koncertas. Programoje dalyvaus ir solistė Aldona Stempuzienė iš Clevelando.

Sekmdienį, vasario 14 d. 10 val. ryto pamaldos, o 2:30 val. popiet. Lietuvių klubo salėje iškilmingas susirinkimas, kurio meninę programą atlieka Aldona Stempuzienė. Jai akomponuos Aldona Scofield. Vakarę apie 5 val. toj pačioj vietoj bus banketas su menine dalimi.

Visi dalyvaukime ir dosniai aukokime.

J. Jankienė

Klubo banketas

Lietuvių Piliiečių klubas sausio 10 d. surengė šaunų banketą. Svečių buvo pilna salė. Buvo gardžių valgių, gera muzika, ir nebuvo įkyrių kalbų.

Svečių buvo ir iš tolimos Kanados: Augustinas, Jonas, Valentina, Vladas, Algis ir Rūta Simonavičiai, Ona Leskauskienė, Ona Svarinskienė, Nijolė Svarinskaitė, Varda ir Bronius Svedai, visi iš Toronto. Mažieks iš Simcoe. Gal buvo ir daugiau, kurių nepastebėjau.

Ivyko klaida

Keleivio gruodžio 29 d. laidoje parašyta, kad Sandaros 52 kuopos pirmininku išrinktas F. Radzius, o turėjo būti Edvins Jankienė. F. Radzius yra vicepirmininkas.

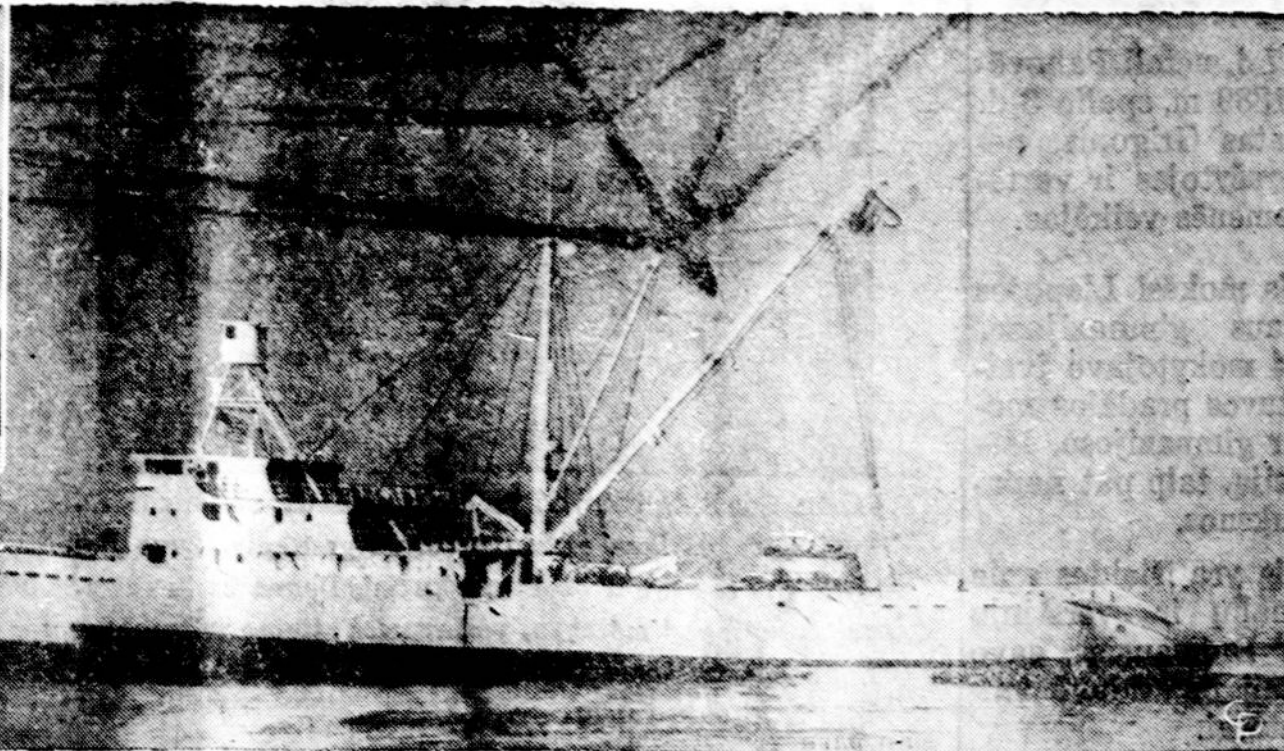
L. J. Stasiulis

ATSIUNTĖ PAMINETI

Dailininko žmona, parašė Juozas Tininis, 218 psl., kaina \$5.00. Išleido Lietuviškos Knygos klubas, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629.

Gyvoji liturgija, parašė

Stasys Žilys, 182 psl., kietais viršeliais, kaina \$5. Tai Krikščionių Gyvenime leidinių 7-toji knyga. Spaudė Liet. Enciklopedijos spaustuve, 361 Broadway, So. Boston, Mass. 02127.

Didžiausias tunai žvejoti JAV Apollo laivas, kurį sulaikė Ekvadoras. Be jo, yra sulaikyta ir daugiau JAV žvejų laivų. Mat, Ekvadoras yra paskelbęs, kad jis savo vandenimis laikas 200 mylių nuo kranto juosta ir joje draudžia svetimiems laivams žvejoti, o JAV tepripažįsta tik 12 mylių pločio jūros ruožą. Dėl to ir kyla nesupratimų žvejojant. Kairėje kampe Ekvadoro ambasadorius Washingtono aiškina laikraštininkams, kad žvejų laivai nebūvę bombarduoti iš lėktuvų, kaip skelbta.

CHICAGO, ILL.

Majoro mirti — lietuvi

Chicago majoro Daley sūnus gruodžio 5 d. vedė lietuaitę Loretą Aukštikaite.

WORCESTER, MASS.

Pagerbė savo mirusiuosius

Sandaros 16 kuopa savo sausio 10 d. susirinkime pagerbė per paskutiniuosius dvejus metus mirusius narius: Juozą Salavieją, Igną Pigagą, Antaną Kramilių, Juliją Lendraitienę, Aleksandrą Žilinską, Juozą Pupką, Kostą Babrauską, Praną Mačionį, Bronių Glodą ir Joną Platukį.

Jau mirė 7 lietuviai

Šiemet jau mirė še lietuviai: Elzė Dapkūnienė, Kanstancija Židonienė, Kostas Savickis, Ona Dailydienė, Marijona Pajaujienė ir Joras Vaškas.

Kitos naujienos

SLA 57 kuopos organizatorius Antanas Tamkus šiais metais jau prašė 7 naujus narius. Jų tarpe yra ir nepriklausomų Lietuvoj buvęs Tautos Ūkio redaktorius Vytautas Mačys. Kuopos veikloj ypač reikšiasi Algirdas Zenkus ir Jonas Stankevičius.

The Evening Gazette sausio 12 d. kažkoks John Keisling, gyvenantis lietuvių gausiai anventoj vietoj, parašė, kad Vigilant laivo vadovė teisingai pasielgė su Simu Kudirka, išduodama jį rusams.

Sugebantieji gerai angliškai rašyti turėtų duoti tam rašėvai gerą atkirtį.

Siuntiniu įstaigos Cosmos Parcels Express (169 Milbury St.) savirinkė Bronė Svilkienė visiems maloniai ir greitai patarnauja.

J. Krasinskas

PRASYMAS

"Keleivio" administracija prašo gerb. skaitytojus, kurie keičia adresą, pranešiant naująjį adresą neužmirėti parašyti ir senąjį. Nepamirškite parašyti pašto numerio — zip code.

BROOKLYN, N.Y.

Mirė K. Saurusaitis

Gruodžio 30 d. Stottville, N.Y., staiga mirė 72 metų sulaukęs Kazys Saurusaitis, vienas veikliųjų senojo Operetės choro, kuris, Strumskio ir Bukšnaičio vadovaujamas, pastatė visą eilę muzikinių spektaklių — operėčių, narių. Velionis vis dalyvavo savo puikiu baritono balsu. Be to, jis giedojo dar

Fifth Ave New York amerikiečių bažnyčios chore ir Apreiškimo parapijos choro Brooklyne. Keletą metų buvo kartu su Jurgiu Jokubaičiu, Kaziu Kazemėku ir Feliksų Norkum narys Trubadurų kvarteto, surengusio koncertą Brooklyne ir dainavusio koncertuose apylinkės kolonijose.

Kazys Brooklyne apsigyveno 1916 metais ir jį apleidė 1930 m. susituokdamas su Marija Aleksandravičiute Stottvilleje. Ten jos motina su broliu Stankum turėjo nemažą ūkį su sodu. Čia kasmet vasarodavo nemaža brooklyniečių. Kazys ūkį perėmė ir pradėjo verstis pieno produktų prekyba. Tą ūkį prieš porą metų jis perleido sūniui.

Velionis giedodavo ir Stottville bažnyčios choro, o jo žmona ėjo vargonininkės pareigas.

Jis paliko žmoną Mariją, sūnų Algį, dukterį Aldoną Warren MacCormack, septynis vaikaičius, brolių Stasį Chicagoje.

Kor.

GARY, IND.

Smunkame ir mes

Lietuvių kolonija čia buvo nemaža. Turėjome savo parapiją, mokyklą, kurią lankė 100-150 vaikų, veikė 12 draugijų. Šiuo metu čia begyvena 200 šeimų. Pirmia lietuviai gyveno aplink savo šv. Kazimiero bažnyčią, o dabar ją supa juodieji, gi lietuviai išsisklaidė po visą Lake apskritį.

Dabartinis klebonas kun. Urbanas yra darbštus. Jis nori parduoti bažnyčią, kleboniją, mokyklą (jį naujas vyskupas Gertrukas uždarė) ir

IS PIETŲ AMERIKOS

URUGVAJUS

Pažvelgus į praeitį

Prieš pirmąjį pasaulinį karą čia lietuvių tebuvo tik apie tuzinąs — dvi šeimos ir kiti viengungiai, kurie buvo atsiųsti iš Argentinos ir dirbo Swift bendrovės skerdykloje. Tik po pirmojo pasaulinio karo, po 1925 metų, i Argentina, Brazilija ir Urugvajų pradėjo atvykti didesnis emigrantų srautas iš įvairių kraštų, jų tarpe ir iš Lietuvos. Apie 1930-32 metus lietuvių drauge su žydais, kurie turėjo Lietuvos pasus, Urugvajuje buvo jau apie 10,000-12,000.

Nuo 1928 m. čia prasidėjo ir lietuvių kultūrinis sąjūdis. 1928 m. pabaigoje Lietuvių dramos mėgėjų būrelis pirmą kartą Urugvajuje surengė vaidinimą. Jis buvo Montevideo priemiesčio Cerro Eden kino salėje. Vaidinta vieno veiksmo komedija Kuprotas oželis ir pasakytas morologas. Pasisekimas buvo nepaprastas. Įvaidinimą suvaidino, galima sakyti, visi lietuviai, kiek tik jų buvo Urugvajuje. Buvo pilna Eden kino salė.

Vėliau buvo ikurta Urugvajaus Lietuvių Kultūros vienuoliu namas, bet nerandama pirkėjo.

Kaip minėjau, veikė 12 draugijų, o dabar bėra tik dvi, bet ir tos jau žada pasidalinti turta ir užsidaryti. Kalėdos atnešė ir naują reikimą — sustojo vietos susisiekimo autobusai.

Gary turi 178,000 gyventojų. Iš jų 62% yra juodųjų, todėl negras yra ir miesto majoras. Seniau ir policijoj buvo lietuvių kapitonas, seržantų, o taip pat ir kitose įstaigose aukštų pareigūnų.

Pabaigai — malonesnė žinia: Amerikos Lietuvių Tarybos Lake apskrityje skyrus, kuriam vadovauja Julijus Gudinas, vasario 21 d. šv. Kazimiero parapijos salėje (1390 W. 15th Ave.) rėmė Lietuvių nepriklausomybės atstatymo paskelbimo minėjimą.

Aleksas Einikis

draugija, kuri ir dabar tebeveikia, tik kiti ją valdo. Ją sukūrė pažangieji, o dabar valdo desinėji.

Kultūros draugiją ilgus metus valdė socialistai.

Ji rengė vaidinimus, vakarus, paskaitas. Vaidinta Amerika partyje. Moterims neįsimeleus, Vergijos griuvėsiuose ir kiti veikalai. Židruvų būdavo pilnos net tokios didelės salės kaip Victorio Hall.

Dar vėliau ir čia atsirado demokratų nelaimė — komunistai ir vėliausiai vienuoliai, kurie kartais net bendromis su komunistais įžėmė kovą prieš socialistus ir jų vadovaujamą Kultūros draugiją. Vaisiai buvo blogi: vieni nariai nurelės pirmą kartą Urugvajuje, kiti su komunistais žemėje "rojaus" kurti, o kiti su kunigu pagalba danguje žemės sklypų pirkti.

Puvo bandoma draugiją gelbėti nuo kairiųjų ir dešiniųjų reakcionierių užvaldymo, bet nepasisekė.

Dabar Urugvajuje skaičiuojama dar apie 7,000 lietuvių. Komunistai turi savo Lietuvių centrą, du namus, radijo valandėlę ir laikraštį "Darbas". Dešinieji turi parapiją, bažnyčią, chorą, tautinių šokių sambūrį "Gintaras" ir kt.

Paskutiniuoju metu ir vieni ir kiti didesnės veiklos neparodo. Dalis senųjų komunistų grįžo į Lietuvą. Jau nimo jie neturi. Kitam jaunimui vadovauja kunigai. Jis dar šį tą veikia.

Aplamai krašto politinė itampa lyg atslūsta. Leidžiama vėl pradėti veikti uždarytom partijom ir draugijom. Kairieji buriasi i bendrą frontą ir tikisi laimėti būsimus rinkimus.

M. Krasinskas

PIGI, BET VERTINGA

Tai H. Tautvaišienės iš gyvenimų vergų stovykloje Sibire aprašymas anglų kalba "The Cemetery of Nations in the Siberian Tundra", 112 psl., kaina \$1.75.

Lietuvių kalba ta knyga jau išparduota. Ji labai tinka dovanoti kitataučiams.

PATARIAMA ĮSIGYTI

Sias K. Barėno knygas:

Tuboto gaidžio metai, premijuotas romanas, 438 psl., kaina minkštais viršeliais \$3.15, kietais \$3.75.

Atsitiktiniai susitikimai, 216 psl., kaina minkštais viršeliais \$2.50.

Poezijos knygos

POEZIJOS PILNATIS, Bernardo Brazdžionio poezijos rinktinė, kurioje sutalpinti geriausi jo išleisti knygų kūriniai. Puošnus leidinys, 592 psl., kaina \$10.00.

Broliai balti aitvarai, Henriko Nagio eilėraščiai, Prano Gailiaus iliustruoti, 72 didelio formato puslapiai, puošniai išleista knyga, kaina \$5.

Tau, sesute, Prano Lemberto gyvenimas, kūryba, prisiminimai, 269 psl., iliustruota, kaina minkštais viršeliais, \$3. kietais — \$4.

Nemarioji žemė, Lietuva pasaulinės poezijos posmuose, sudarė Alfonsas Tirošius, 176 psl., kaina \$5.00.

Po Dievo antspaudais, Vytauto Didžiojo gados, Leonardas Andriekaus eilėraščiai, dail. Telesforo Valiaus iliustruoti, 106 psl., kaina \$3.00.

CHAPEL B. Algimantas Mackus, 64 psl., kaina \$3.

TEVISKĖLE AS REGIU, Imsrys, 40 psl., kaina \$1. eilėraščiai, parašė Pranas

VAKARĖ BANGA, lyrika, Gražina Tulauskaitė, 127 psl., kaina \$2.00.

AUKSINIAI RAGELIAI, lyrika, Pranas Naujokaitis, 64 psl., kaina \$2.00.

EILĖRAŠČIŲ RINKINYS, Steponas Strazdas, 159 psl., kaina \$2.50.

SERKSNO SIDABRAS, M. Vaitkus, 86 psl., kaina \$1.50.

Poilsis ant laiptų, Vytauto Karoso eilėraščiai, 50 didelio formato puslapių, kaina \$4.00.

Diena prie ežero, Aloyzo Barono eilėraščiai mūsų mažiesiems, Nijolės Vedegetės-Palubinskienės iliustracijos, 40 psl., kaina \$3.00.

SIDABRINIS KAMANOS, Kazio Bradūno eilėraščių premijuotas rinkinys, 94 psl., kaina \$2.

METU VINGIAI, Alf. Tyruolis, 176 psl., kaina \$3. GELIŲ KALBĖJIMAS, Jonas Mekas, 32 psl., kaina \$1.00.

SIELOS BALSAS, J. Smalstoriū, 221 psl., kaina 75 c. VYNUOGĖS IR KAKTŲ, SAI. Julijos Švabaitės eilėraščių rinkinys, 96 psl., kaina \$2.00.

RUDENS SAPNAI, Kotrynos Grigaitytės eilėraščiai, premijuota knyga, 80 psl., kaina \$2.00.

AUKOS TAURĖ, Stasio Santvaro 5-ji eilėraščių knyga, 150 puslapių, gražiai iliustruota, kaina \$2.50.

PLAUK, MANO LAIVAI, Petro Segato eilėraščiai, 111 psl., kaina \$2.00.

Iš pavergtos Lietuvos

Rusai okupantai, šalin iš Lietuvos!

Visur "vyresniojo brolio" kontrolė

Net ir partijos vadovybėje turi būti rusai. Vadinas, nepasitikima net lietuviais komunistais.

Štai Šiaulių miesto komunistų komiteto pirmasis sekretorius yra lietuvis V. Jurgelavičius, o jam prižiūrėti antruojų sekretorium paskirtas rusas V. Avraliovas.

Biržų apskrities pirmasis sekretorius yra K. Bitinas, o antrasis — V. Peisaravičius (nelietuvis).

Mažeikių rajono pirmasis sekretorius B. Aleksandravičius, o antrasis — V. Šarapajevs (rusas).

Klaipėdos rajono pirmasis sekretorius yra K. Petrasukas, o antrasis — E. Veretenikova (rusė).

Ignalinos rajono pirmasis sekretorius V. Snieška, antrasis — P. Kolesnikovas (rusas).

Radviliškio — pirmasis rajono sekretorius P. Sidlauskas, o antrasis — S. Driganovičius (rusas).

Kauno miesto pirmasis sekretorius K. Lengvinas, antrasis — L. Maksimovas (rusas).

Klaipėdos miesto pirmasis sekretorius yra J. Gureckas, antrasis — D. Rodnovas (rusas).

Švenčionių pirmasis sekretorius R. Kaminskas, antrasis — K. Finogenovas (rusas).

Šitą rusų komunistų Lietuvos "angelų sargų" litanią galėtume dar gerokai pratęsti, bet pridėjus, kad ir paties A. Sniečkaus pavaduotojas yra rusas, turime aiškiausią vaizdą, kas iš tikrųjų valdo dabartinę okupuotą Lietuvą, taria paskutinį lemiama žodį jos kultūrinio, ekonominio ir aplamai visuomeninio gyvenimo reikaluose.

Juk negali būti, kad imty ir pritrūktų lietuvių antruojų sekretorių pareigoms, kai jų akių apgaulei užtenka į pirmųjų sekretorių vietą.

Apdovanojo

Nusipelnęs kultūros veikėjas Jonas Kirlys jo 80 metų amžiaus — proga apdovanojamas garbės raštu.

Nepriklausomajam Lietuvoj J. Kirlys buvo surinkęs didžiausią spaudos rinkinį — keliolika tūkstančių egzempliorių. Jis visa tai perleido valstybinei bibliotekai, partijos istorijos institutui ir Kauno-Pedagoginiam muziejui.

J. Kirlys yra mokytojas įvairiose nepriklausomos Lietuvos, o taip pat ir ją okupavus, mokyklose.

Garbės raštu apdovanotas ir senas partietis, partijos revizijos komisijos pirmininkas Kazimieras Liaudis. Seniau jis jau buvo apdovanotas įvairiais ordiniais. Jam sukako 70 metų.

Lietuvos operos ir baletų teatras apdovanotas Darbo Raudonosios Vėliavos ordinu.

Mirė M. Grigonis

Sausio 7 d. netoli Panevėžio mirė 1889 m. spalio 3 d. gimęs Matas Grigonis, pedagogas, rašytojas ir vertėjas, visuomenės veikėjas.

Velionis mokėsi Liepojos ir Vilniaus gimnazijose, 1908-1934 mokytojavo įvairiose Lietuvos pradžios mokyklose ir gimnazijose. Išėjęs į pensiją, taip pat nepaėjo plunksnos.

Velionis yra išleidis apie 40 originalių ir verstinių knygelių. Didžiausią savo talento dalį jis atidavė vaikų literatūrai.

Jis rinko tautosaką, liaudies žaidimus ir kt., parengė keletą tautosakinio poezijos rinkinių — 200 žaidimų. Vaikų žaidimai ir kt. Didelio pasisekimo turėjo ir jo eilėraščių rinkinys vaikams Kvietkelis, išleistas dar prieš pirmąjį pasaulinį karą. Tai buvo pirmasis eilėraščių rinkinys vaikams.

Nepriklausomybės metais velionis reikėsi ir visuomeniniame darbe: dirbo skautų organizacijoje, padėdavo vaidintojų būreliams, režisavo ir pats vaidindavo.

Velionis buvo didelis sodininkas, išėjęs į pensiją sodininkyste ir vertėsi.

Siemet išeis triačiasis enciklopedijos tomas

Tiesa praneša, kad Vilniuje buvęs Mažosios lietuviškosios tarybinės enciklopedijos vyriausios redakcijos posėdis. Tos enciklopedijos jau išleisti du tomai, o trečiasis, paskutinis, bus išleistas šiame.

Ruošiamasi pradėti leisti universalią 8 tomų lietuviškąją tarybinę enciklopediją.

Cia pravartu priminti, kad Bostone Juozo Kapočiaus leidykla jau 1969 metais išleido 36 tomų Lietuvių Enciklopediją.

Jei Lietuvoje lietuvių rankos nebūtų surištos, tai ir jie lietuvišką enciklopediją būtų jau seniau išleidę.

LIETUVIAI POTMOS DARBŲ STOVYKLOSE

"Russia Cristiana", Milano leidžiamas žurnalas, pasinaudodamas sovietuose leidžiamu slapto biuletenio "Kronika" žiniomis ar vad. Samizdat skelbtais dokumentais, pateikė žinių apie Potmoje, Mordovijoje, kalinamus lietuvius. Paskelbtos dvi pavardės: Juozas Lanckauskas, gimęs 1913 m. 1969 m. nuteistas darbams stovykloje 19 metų (lagerio nr. 17), kita pavardė — Jonas Stenokjavičius (gal Stepovničius), g. 1902 m., miręs stovykloje 1969 m. Žinios apie šiuos lietuvius Maskvos slaptos spaudos buvo paskelbtos 1970 m. kovo 28 d.

Romų leidžiamas "Fert" biuletenis praėjusių metų gruodžio mėn. laidoje įdėjo Eltos žinią iš Bukarešto apie Potmos stovykloje kalinamus lietuvius — politinius tremtinius. Paminėtos kelios pavardės: B. Gajausko, Pet-

Donna Sue Singleton, 27 mėnesių amžiaus, vienintelė išlikusi gyva, istikus eismo nelaimę greitkelyje. Žuvo jos tėvai, dvi seserys ir brolis, su kuriais Donna kartu važiuojo. Žuvo ir dvi moterys, važiuosios kitame automobilyje. Donna čia matome Shelbyville, Ind., ligoninėje, apsupta lėlių ir kitokių žaislų.

Daug nusipelnė, bet sušaudė

Jis jau 1917 m. kovo mėn. įstojo į komunistų partiją. Jis, 22 metų jaunuolis, vadovavo 14-jai armijai, prie Orlo miesto sutriuškino Denikino baltagvardiečių gaujas. 1920 m., vadovaudamas Kubanės 9-jai armijai, kovojo Kaukazo fronte. Už šiaurės Kaukazo išlaisvinimą jam buvo įteiktas aukščiausias tų laikų apdovanojimas — aukso garbės ginklas. Vėliau jis vedė raudonuosius pulkus prieš baltuosius lenkus ir Vrangelį, triuškinio Petliuros ir Machno gaujas Ukrainoje. Antonovo gaują Tambovo miškuose, Balach-Balachovičiaus — Baltarusijoje.

Už šaunų vadovavimą kariuomenei, už narsumą ir didvyriškumą šiose operacijose Tarybinė vyriausybė 1928 m. jį apdovanojo antrojo Raudonosios Vėliavos ordinu. Vėliau partija jį pasiuntė į Sibirą naikinti Koločako kariuomenės ir japonų likučių. Ten jis vadovavo garsiam Spasko šturmui, Vladivostoko išvadavimui ir kt. ir apdovanotas trečiuoju Raudonosios Vėliavos ordinu. Jis derino savyje bebaigto bolševiko ir talentingo naujos tarybinės formacijos karininko savybes. Jis mokėjo plačiai, strategiškai mąstyti. Jis buvo aukštos kultūros žmogus, mėgo literatūrą, meną.

Pilietiniam karui pasibaigus, jis ėjo įvairias atsakingas pareigas gynybos ministerijoje, kurį laiką net karo liaudies komisaro ir revoliucinės karinės tarybos pirmininko, 1931-37 metais vadovavo pačiai didžiausiai ir atsakingiausiai Baltarusijos karinei apygardai. Jo plunksnai priklausė eilė teorinių

ro Paltaroko, A. Petrusėvičiaus, Pr. Skeiverio. Italų biuletenis pridūrė ir apie lietuvių, stovyklos kalinių, protestus dėl sunkių sąlygų.

Pakartota ir italų Eltos žinia ir apie Vladimiro kalėninko, 1931-37 metais vadovavo pačiai didžiausiai ir atsakingiausiai Baltarusijos karinei apygardai. Jo plunksnai priklausė eilė teorinių

darbų. Jam vienam iš pirmųjų buvo suteiktas aukštas pirmojo rango armijos vado laipsnis. Jis visuomet nuolatiniams vykdė generalinę partijos liniją, ne kartą buvo renkamas delegatu į partijos biuro narys, partijos XVI ir XVII suvažiavimuose buvo išrinktas kandidatu į centro komiteto narius.

Ir štai, — "šio puikaus ir talentingo karvedžio gyvenimas tragiškai nutrūko 1937 m., einant 41-uosius kurybinių jėgų žydėjime. Jo gyvenimas išliko visiems lajkams pavyzdžiu atsidavimo ir ištikimybės kario pareigai, komunistų partijai, savo didžiajai tėvynei."

Taip dabar "šlovindamas" ir apraudojamas rašo dimisijos generolas majoras Jonas Macijauskas Tiesoj sausio 14 d. apie Jeronimą Uborevičių, gimusį 1896 m. sausio 14 d. Utenos apskrityje, Antandrijos kaime.

Tai perskačius, kiekvienam kyla klausimai: O kas gi buvo to puikaus žmogaus ir talentingo karvedžio tragiškos mirties kaltininkas? Koks bausis nusikaltėlis yra tas, dėl kurio žuvo Uborevičius? Kodėl gen. Macijauskas tai nutylė ir neparašo?

Vienintelis paaiškinimas, kad pats Macijauskas dar ir dabar to didžiojo nusikaltėlio bijo. Juk tai Stalino įsakymu buvo sušaudytas ne tik vienas Uborevičius, bet ir tūkstančiai kitų visokio laipsnio karininkų ir dar daug kartų daugiau civilinių žmonių.

Stalino dvasia dar ir šandien Sovietijoje gyva, ji dar daug partijos vadų tebegaišina ir siekia vėl visą gyvenimą užvaldyti.

Dėl to ir generolas Macijauskas baiminasi nepagarbiai ištarti tos dvasios tikrąjį vardą ir dėl atsargumo savo straipsny Uborevičių numarina be aiškos priežasties, tik šiaip sau tragiškai...

LIETUVOS ŽEMELAPIAI
Turime Lietuvos žemėlapių — už 50 centų, už \$2.50 (sulankstomas) ir už \$3.50 (sieninis).

MASKVA JAU NORI IR CIA SEIMININKAUTI

Sovietų Sąjunga nutraukė mokslinius ir kultūrinius ryšius su Toronto universitetu, atsisakiusiu pašalinti iš savo laboratorijų svečio teisėmis mokslinius tyrimus darantį atominių fiziką dr. B. Docenką.

Dr. B. Docenka 1967 m. buvo atsiųstas į Albertos universitetą oficialiai mokslinio darbo dirbti, bet sovietų slaptoji policija vertė jį ir šnipinėti. Dr. B. Docenka atsisakė būti šnipu, išsivadėjęs Sovietų Sąjungos pilietybės ir paprašė politinės globos Kanadoje. Maskva tuoj sustabdė mokslininkų ir studentų pasikeitimą su Albertos universitetu.

Po kurio laiko dr. B. Docenka buvo priimtas į Toronto universitetą. Maskva pareikalavo jį ir iš čia pašalinti. Universitetui atsisakius tai padaryti, Maskva atšaukė iš Toronto universiteto ten studijas gilinčius savo piliečius.

Čia verta priminti dr. B. Docenkos viešą pareiškimą, kad ne tik jis, bet ir kiti Kanadon atsiųsti sovietų mokslininkai bei studentai turėjo pasirašyti įsipareigojimus šnipinėti.

SOVIETIJOS KAJĖJIMAI

Sovietų Sąjungoje nusikaltusieji uždaromi paprastuose kalėjimuose, mažamečių darbo kolonijose arba patalpos stovyklose, kurios pagal sąlygų griežtumą yra keturių rūšių.

Darbo stovyklos skiriasi, be kitų režimo nuostatų, ir pagal kalinius nustatytą leidžiamą savo reikalams panaudoti pinigų sumą, leidžiamą atsilankymų, laisvų ir siuntinių skaičių.

Pavyzdžiui, sunkiausių sąlygų darbo stovykloje leidžiama per mėnesį išleisti 4 rublius, o lengviausioj — 11 rublių. Pirmojo per metus leidžiamas vienas trumpas ir vienas ilgesnis pasimatymas su artimaisiais, o lengviausioje — 3 trumpi ir 2 ilgesni artimųjų apsilankymai.

Pirmojo per mėnesį galima išsiųsti vieną laišką, o paskutiniojo laiško skaičius neribotas.

Maisto ir kitų dalykų siuntiniai leidžiami gauti tik atlikus pusę bausmės. Pirmosios rūšies stovyklose vienas per metus, paskutiniojoje — trys.

Sunkiausių sąlygų darbo stovyklose kaliniai laikomi atskirose celėse, o kitose — jie gyvena bendrose patalpose.

Koks yra blogas su kalinių elgesis, koks ten maistas ir koks darbas, nemaža žinių yra davę tie, kurie tokiose stovyklose sėdėjo ir gyvi išlikę pateko į laisvę.

Pastaruoju metu daug politinių kalinių, daugiausia į žymių intelektualų, grūdama į bepročių namus, kur jie turi kentėti baisiausiose sąlygose.

Paragink savo pažįstamus išsirašyti Keleivį. Jo kaina metams \$7.00.

John Baugh, liaudies dainų dainininkas, turi rūpesčio dėl savo ilgų plaukų, kuriais jo žmona taip gėrėsi. Jis pašauktas į tautinę gvardiją, ir per 10 dienų jam reikia sutvarkyti savo plaukus taip, kaip iš kareivių reikalaujama. Jis savo plaukus kol kas paslėpė po peruku, bet ar tai patenkins jo viršininkus?

LABAI ĮDOMŲ ATSIMINIMAI

Atsiminimus visuomet įdomu skaityti, todėl siūlome įsigyti šias mūsų žinomų žmonių gyvai parašytas atsiminimų knygas:

MES VALDYSIM PA-SAULĮ, parašė L. Dovydnas, I tomas 268 psl., II tomas 24 psl. Kiekvieno tomo kaina \$4.00.

GRĮŽIMAS Į LAISVĘ, Stefanijos Rūkienės atsiminimų II-sis tomas, kaina kietais viršeliais \$6.00.

VERGIJOS KRYŽKE-LIUOSE, Sibiro kankinės Stefanijos Rūkienės atsiminimų atsiminimų I tomas, 443 psl., kaina minkštais viršeliais \$5, kietais \$6.

LIETUVOS VYČIO PEDA-SAKAIS, Juozo Strolgos idomūs 1940-1945 m. atsiminimai, 176 psl. kaina \$2.00.

Viktoras Biržiška, DEL MŪSŲ SOSTINĖS, atsiminimai (1920-1922 m.), 312 psl., kaina minkštais viršeliais \$2.50, kietais \$3.75.

KONTRŽVALGYBA LIETUVOJE, Jono Budrio atsiminimai, 224 psl., kaina \$2.50.

PASKUTINIS POSEDIS, Juozo Audėno atsiminimai, 227 psl., kaina \$4.00.

PER GIEDRĄ IR AUDRĄ, Mykolo Vaitkaus atsiminimų (1909-1918) IV tomas, 272 psl., kaina kietais viršeliais \$3.75.

NEPRIKLAUSOMYBĖS SAULĖJ, Mykolo Vaitkaus atsiminimų (1918-1940) V tomas, 295 psl., kietais viršeliais kaina \$3.75.

To paties autoriaus tomas VI kietais viršeliais \$3.75, minkštais \$2.50.

LIETUVA BUDO, Stepovno Kairio atsiminimai, 416 psl., kaina \$2.00.

TAU, LIETUVA, Stepovno Kairio, 480 psl., kaina \$2.00.

DIENOJANT, Kipro Bielino, 464 psl., kaina \$2.00.

PENKTIEJI METAI, Kipro Bielino, 592 puslapių kaina \$2.00.

ATSIMINIMAI IR MINTYS, Kazio Griniaus, I tomas, 300 psl., kaina \$2.

ATSIMINIMAI IR MINTYS, dr. Kazio Griniaus, II tomas, 336 psl., kaina \$5.

NEPRIKLAUSOMĄ LIETUVĄ ATSTATANT, Rapolo Skipičio, 440 puslapių, kaina \$5.

10 knygų už \$2

Ar buvo visuotinis tvanas, 64 psl., kaina 25 centai.

Materialistiskasis istorijos supratimas, 80 psl., kaina 20 centų.

Zemaitės raštai karės metu, 126 psl., kaina 50 centų.

Juozas Stalinas, 32 psl., kaina 25 centai.

Zalgirio mūšis, parašė dr. Daugirdaitė - Sruogienė, 24 psl., kaina 50 centų.

Socializmas ir religija, E. Vandervelde, 24 psl., kaina 10 centų.

Demokratinio socializmo pradai, (S. Kairio įvadas), 64 psl., kaina 50 centų.

Tavo kelias į socializmą, (Leono Blumo), 35 psl., kaina 25 centai.

Socializmo teorija, (M. Fiserio), 74 psl., kaina 25 ct.

Socialdemokratija ir komunizmas (K. Kauskio), 47 psl., kaina 25 centai.

Atskirai sudėjus, jų kaina \$3.05, bet visos kartu par-duodamos už \$2.

Geri žodynai

Anglų - lietuvių kalbų žodynas, V. Baravyko, 590 psl., apie 30,000 žodžių kaina \$6.

Lietuvių-anglų kalbų žodynas, redagavo Karsavinaitė ir Slapoberskis, apie 27,000 žodžių, 511 psl., kaina — \$5.00.

Lietuviškai angliškai žodynas, Vilius Peteraičio, II laida, daugiau kaip 30,000 žodžių, 586 psl., kaina \$7.00.

Introduction to modern Lithuanian, parašė Dambriūnas, Klimas ir Schmalstieg, 471 psl., didžiausias ir moderniausias angliškai kalbantiems lietuvių kalbos vadovėlis, kaina \$7.

Ar skaitytos?

Kritusieji už laisvę, II tomas, parašė Vladas Ramojus, 195 psl., kaina \$4.00.

Rugsėjo šeštadienis, premijuotas romanas, parašė Birutė Pūkelevičiūtė, 237 psl., kaina \$5.00.

Meilė dvidešimtajame amžiuje, parašė Petras Mandkeis, 273 psl., kaina \$5.00.

Be namų, premijuota apysaka, parašė Andrius Norimas, 200 psl., kaina \$3.50.

Vincas Krėvė savo lais-kuose, parašė Vincas Maciūnas, 49 psl., kaina \$1.00.

Rimai ir Nerimai, Vaižganto, 55 psl. kaina \$2.00.

Asmenų, dievybių ir diėvyrių VARDYNAS, surinko Anis Rūkas, 89 psl., kaina \$3.00.

KĄ LAUMĖS LĖMĖ (apie Salomėja Nėrį), Petonėlės Orintaitės, 234 psl., kaina \$3.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA, R. Skipičio atsiminimų II tomas, 476 psl., kaina \$7.00.

Tiesiant kelia Lietuvos nepriklausomybei, Vaižganto straipsniai, 40 psl., kaina \$1.00.

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

MAIKIO SU TĖVU PASIKALBĖJIMUS VEDA
STASYS MICHELSONAS

— Gut mornink, Maik!
— Labas rytas, tėve!
— Sei, Maik, ar tu žinai ką nors apie tą Vietnamo žmonių skerdynę, dėl kurios dabar Amerikoje eina didelė byla?

— Žinau, tėve.
— Nu, tai išvirozyk, kaip ten buvo, ba mūsų gazetose nieko apie tai neraso.

— Ta nekalbų žmonių skerdynė buvo įvykiu 1968 metų kovo 16 ir 17 dienomis, tėve, bet iki šiol ji buvo slepiama nuo visuomenės. Tik praeitais metais Amerikos laikraščiai pradėjo apie tai rašyti. Iš pradžių žinios buvo dar neaiškios; buvo keliamas tik klausimas, ar iš tikrųjų tokia skerdynė buvo; jeigu buvo, tai kodėl ji buvo taip ilgai slepiama? Pietų Vietnamo valdžia tuoj užgindėjo: nebuvo jokios skerdynės! Užgindėjo ir Amerikos pulkininkas Medina, kuris buvo įtartas tos skerdynės paruošimu. "Aš nieko apie tai nežinau, nemačiau nei vieno lavono", pasakė jisai. Bet pradėjo atsisirti kareivių, kurie toji kruviną tragediją dalyvavo, ir jie pradėjo liudyti, kad tą masinę žmogžudystę suplanavęs pulkininkas Medina, kuris ir pats šaudęs beginklius senus žmones, daugiausia moterų ir vaikų. Daugiausia šaudęs leitenantas William Calley. Jis kaltinamas nužudęs 102 civilius žmones. Iš viso buvę sušaudyti apie 350 gyvybių. Pagaliau pradėjo šita skandala tyrinėti ir pati armija. Pasirodė, kad visa tai tiesa ir kad nusilepti to kriminalo jau negalima, todėl nutarta suruošti kariuomenės teismą ir apkaltinti 14 žudikų. Byla prasidėjo dar prieš Kalėdas, ir dabar, kai mudu čia kalbamės, ji eina prie galo. Iš 14-kos apkaltintųjų 12 jau išteisinta, o kai mūsų skaitytojai šį mudviejų pasikalbėjimą skaitys, gal ir likusieji bus išteisinti. Klausinėjamas dar leitenantas Calley, kuris daugiausia žmonių išžudė.

— Ale pasakyk, Maiki, už ką tuos žmones žudė, kokiam tikslui?
— O kokiam tikslui yra vedamas visas Vietnamo karas, tėve? Tikslas yra toks: žudyti gyventojus, kurie sukilo prieš diktatūrą. Juos vadina Viet-Congais, arba komunistais. Iš tikrųjų jie yra Pietų Vietnamo partizanai. Yra tarp jų komunistų, yra budistų ir kitokių. Mūsų kariuomenė naikina juos visokiais būdais: šaudo, bombarduoja, purškia iš orlaivių liepsnojančiu napalmu, užleidžia nuodintomis dujomis, naikina ugningi jų dirvas su ryžiais ir degina grias, kad jie neturėtų kur pasislėpti.
— Maiki, man nesinori tikėti, kad Amerikos kareiviai taip darytų.
— Sunku tuo tikėti, tėve, bet iš tikrųjų taip yra. Tačiau ne Amerikos kareiviai čia kalti, tėve. Čia kaltas militarizmas, kuris ir gerą žmogų paverčia aklu savo įrankiu nežmoniškams darbams. Štai kareivio motinė A. Meadlo, kurios sūnus dalyvavo Vietnamo civilinių žmonių skerdynėje, bet dabai paleistas namo. Ji verkdamas pasakė: "Paėmė iš manęs gerą vaiką, o sugrąžinę man žmogžudį..." Jos sūnus Paul Meadlo dabar yra tandomas kariuomenės teismo. Iš pradžių jis buvo atsiskaitęs liudyti prieš save, neatšakinėjo į klausimus. Bet kai teismas išteisino kitus tai ir jis gavo drąsos prisipažinti. Pasakė šaudęs moteris ir vaikus, nes toks buvo viršininko įsakymas. Ka mudu čia kalbamės, jo bylą dar neįspėjau, bet aš tikiu kad jis bus išteisintas. Ne argi kariuomenės teismai gali bausti kareivį už tai kad vykdy viršininko įsakymą?

— Ale tai tokį viršininką reikėtų nubauti, ar ne?
— Gal reikėtų, bet ir jis tėve, yra militarizmo įrankis. Iš tikrųjų reikėtų prakeikti patį militarizmą ir tuos, kurie pradeda karus. Kaip ta motina pasakė, karas ir iš gero žmogaus padaro žmogžudį.
— Ale pasakyk, Maiki, kad daryti, jeigu neprietelis tasis.

Po antrojo pasaulinio karo Vokietijoje ir kituose kraštuose paliko daug Sovietų Rusijos ir jos okupuotų kraštų piliečių karo belaisvių stovyklose, deportuotų darbininkų ir pabėgėlių tarpe. 1946 m. lapkričio 6 d. Andrei Višinski, žinomas budelis, pareikalavo Jungtinių Tautų pabėgėlių komisijoje, kad visi tie žmonės, apie pusantro milijono, būtų grąžinti atgal, nežiūrint jų noro, nes jie esą karo nusikaltėliai ar bendradarbiavę su naciiais. Amerika buvo linkusi paklusti tam reikalavimui, bet, kitiems kraštams pasipriešinus, bent tu pabėgėlių dalis galėjo išvengti Sibiro.

Sov. Rusija pažadėjo, kad mirties bausmė bus panaikinta, ir ji buvo 1947 metais trumpam laikui Sovietijoje panaikinta. Amerikos kariuomenės policija žiauriai medžiojo Vokietijoje ir Austrijoje Rusijos gimusius žmones ir kaip gyvulius išdavinėjo bolševikams. Nieko nepadėjo nusizudymai, slapstymasis bažnyčiose, ukraimiečių pareiškimai. Prievara gražintu tarpe buvo daug mokslininkų ir žymių

Simo Kudirkos išdavimo gilesnės priežastys

Simo Kudirkos išdavimas ir pardavimas turi gilesnių priežasčių, jeigu panagrinėsime JAV istoriją. Tai traagiškas, visiškas ir pilnas politinis analfabetizmas bei išdidži pažūra ir ne anglosaksų tautos.

Esant JAV prezidentu Lincolnui, civilinio karo metu iš Rusijos laivo pabėgo 50 lenkų ir norėjo įstoti į Amerikos kariuomenę, kad galėtų kovoti prieš vergiją. 49 iš jų pasiskė esą gimę Amerikoje, ir jie buvo priimti, bet vienas pasakė teisybę, kad esąs gimęs Rusijoje pavergtose Lenkijoje ir pabėgęs iš Rusijos laivo. Amerikos generolas grąžino jį rusams, ir jie jį tuoj pat pakorė ant laivo stiebo Amerikos uoste. Šimtui metų praėjus, tu dviejų kraštų moralė nepasikeitė.

Politikų, kurie pateko Stalino nemalonėn.
Korėjos karui pasibaigus, daug Š. Korėjos ir Kinijos kareivių, karo belaisvių, atsisakė grįžti atgal pas komunistus, ir jie nebuvo grąžinti atgal tik todėl, kad Amerika ten buvo re viena, bet ir kiti Jungtinių Tautų nariai — Anglija, Belgija, Turkija, Filipinai. Tada karo belaisviams pripažinta teisė apsispręsti.

"Fueblo" laivo pagrobimas, kaip rašo buvęs to laivo kapitonas Lloyd M. Bucher knygoje "My Story", parodo, kad Amerikos admiralai atidavė komunistų valion laivą ir savo įgulą be jokio pasipriešinimo ir, kas svarbiausia, nebuvo numatę tokios situacijos, nors buvo įspėti. Jie neturi supratimo nei apie komunizmą, nei apie geografią, ir ju nieko nepamokė Pearl Harbor.

Simo Kudirkos atvejų padarvta daug rimtesnių nusikaltimų:

1. Lietuva yra Sovietų Sąjungos okupacijoje, ir Lietuvos piliečiai turi pilną teisę ieškoti prieglaudos nuo persekiojimo, pabėgti iš tautų kalėjimo. Gaila, kad daugelyje miestų vietiniai TV pranešėjai nesugebėjo atskirti to fakto ir pakartotinai Kudirką vadino Sovietų S-gos piliečiu. Taigi, admiralai išdavė sovietams kito krašto pilietį.

2. Dabar Sovietų S-goje vėl yra mirties bausmė, ir S. Kudirkos išdavimas yra tiesioginis jo atidavimas budiui, jeigu jis jau nėra negyvas. Jeigu jis dar yra gyvas, tai komunistai kankinimais vers jį "išduoti" kitus "sąmokslą" dalyvius, kurių nėra ir nebuvo.

3. Kudirkos pagrobimas įvyko Amerikos laive, Amerikos teritorijoje ir JAV vandenynse, smurto priemonėmis po to, kai bolševikai susižinojo su savo atstovybe ir sąmoningai sulaužė esamas sutartis.

Sukelti protestai išjudino Amerikos visuomenę, bet yra asmenų, kurie tuo nepatenkinti ir norėtų daug griežtesnių žygių: pagrobti sovietų diplomatus ar karo atstovus, susprogdinti sovietų turtą (namus, lėktuvus, laivus) ir žvejoj laivus, prekybos ar net karo laivus). Bet tokie žygiai būtų neprotingi.

Žydai elgiaisi panašiai, bet lietuviai dėl įvairių priežasčių regali savo vardu tai daryti. O paskirų asmenų tokie partizaniski veiksmai be keršto ir asmeniškio pasitenkinimo, jokios naudos daugiau neduotų. Palikime sovietų diplomatus sulikviduoti jų pačių rankoms ir jų pačių iškilsiančiam Vožd, vadui, kuris iškops virš kitų jų dvasios proletarų.

Bolševikai nemėgsta politinių pabėgėlių, nes pavykę pabėgimai galutinio konflikto atveju, kuris gali iškilti bet kuriuo momentu, paskatintų masinį kareivių perbėgimą kapitalistų pusėn. Tuo tarpu Amerikos admiralai nori sugyventi ir išgerti su komunistų budiiais pavergtųjų tautų ir gyvų žmonių sąkalton.

Vincas Kudirka, Lietuvos Himno autorius, sukėlė Lietuvą prieš maskolišką burliukų priespaudą. Simas Kudirka išjudino pasaulio padorių žmonių sąžinę prieš komunistinį genocidą ir plikiai apnuogino komunistinį režimą.

Logos

TEISININKŲ SIŪLYMAS VLIKUI

Lietuvių Teisininkų d-jos valdyba savo rašte Vyriausiam Lietuvos Išlaisvinimo Komitetui rašo, kad peticija prezidentui reikėtų siekti Simo Kudirkos bylą perkelti tarptautinio teisingumo plotnėn. Reikėtų prašyti, kad Simas Kudirka, jeigu jis yra gyvas, būtų išlaisvintas. O jeigu būtų jau nužudytas, — jį rusų bolševikų tarptautiniam nusikaltimui iškelti pasaulio viešumai ir parodyti traagiškąjį lietuvių tautos likimą.

"Peticijoje reikėtų prašyti, kad JTV-bės panaudotų savo teises ir politinį svorį tiesioginėmis derybomis su Sovietų Sąjunga išgelbėti Simui Kudirkai nuo bausmės ir išgauti jam leidimui išvykti į JAV-bes. Nepasiekus tuo keliu teigiamų rezultatų, prašyti JAV-bes iškelti Simo Kudirkos bylą Jungtinių Tautų Tarptautiniame Tribunole.

"Yra svarstytinas ir kitas kelias — Simo Kudirkos bylą pateikti Jungtinių Tautų Visuotiniame susirinkimui."

"Bylai paruošti, teisininkų dr-jos valdybos nuomone, reikėtų sudaryti iš kompetingų tarptautinės teisės žinovų ir patyrusių politikų-diplomatų komisiją, pasikviečiant į ją ir Amerikos bei kitų tautų specialistus teisininkus - politikus".

ITALIJOS ŽYDAI IR LIETUVA

Italijoje esama žydų tautybės asmenų, Italijos piliečių, pasiryžusių kovoti už Lietuvos laisvę. Jie yra ir italijos lietuvių pav., Eltos biuletenio italų kalba redaktoriaus prel. V. Mincevičiaus, draugai Ferrara mieste pernai Gazette di Ferrara dienraštį buvo paskelbta apie žydų įsteigtą Veronos mieste "Laisvosios Lietuvos" komitetą. Tie žydai buvo prisiminę Vasario 16 dieną ir spaudoje iškėlę rijų Baltijos valstybių okupaciją. Komitetas dienraštį paskelbė atsisaukima ir jį pasirašė trys asmenys: Luciano Melli, Raffaele Melchiorri ir Anita D'Este.

Naujo komiteto, kuris, reikiama manyti, kreipsis į visuomenę ir šių metų Vasario 16, adresas yra toks:

Comitato Lituania libera, Via Mantovana 28-C, 37100 Verona.

(E)

ESAMA DIDELIŲ AKIPLĖŠŲ

Krašto apsaugos ministerija — Pentagonas — bylinėjasi su Lockheed lėktuvų bendrove, kuriai buvo užsakyta 115 lėktuvų. Buvo sudėrta 115 lėktuvų už \$2.3 bil., o kai pradėjo gaminti, tai ta kaina tik už 81 lėktuvą padidėjo apie bilionu dolerių.

Šiuo metu byla teisme, o bendrovė, jei negaus papildomai pinigų iš Pentagono, grasina bankrotu.

Pentagonas siūlo bendrovei papildomai duoti \$758 mil., bet ji turi grąžinti \$200 mil., kurie buvo permokėti pagal C-5A sutartį.

Bendrovės prezidentui to dar maža. Jis žino, kad jo bendrovės barkrotas smarkiai palies bankus, kuriems Lockheed yra skolinga, o taip pat daug kitų firmų, todėl mano, kad valdžia pajijos leisti jai subankrutuoti ir dar duos daugiau dovanų už nemokėjamą tvarkyti bendrovės reikalus.

Lockheed bendrovės prezidento akiplėškumas ver-tas visų dėmesio. Pamatysime, ar jis laimės.

DOVANA VAIKAMS

Jūsų mažieji apsidžiaugs, gavę gražią Stasės Petersonienės eilėmis parašytą pasaką LAUMĖ DAUMĖ.

Knyga gausiai iliustruota, labai kieti viršeliai, kaina \$4.00.

Steven Neuman, 10 metų, klausė savo broliuko Jackie, 6 m. amž., širdies plakimo. Jis nustatė ir jos įimtą trūkumą. Steven bibliotekoje pasiskaitė apie širdį ir, klausydamas savo broliuko širdies plakimo, išgirdo neįprastus garsus ir atkreipė į tai kitų dėmesį. Vasario 17 Wisconsinso ligoninėje bus daroma Jackie širdies operacija.

Nors ir be kailio liksi, bet visiems neįtiksi.

Ekskursijos į Lietuvą

AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU, vadovaujamas Walter Rask-Rasčiausko, organizuoja 1971 metų vasarai net 6 grupines keliones į Lietuvą. Jau net 10 metų, kai jis sėkmingai veža lietuvių turistines grupes be jokių nesklundimų.

Ekskursijos išvyksta:

gegužės mėn. 27 d., birželio mėn. 16 d., liepos mėn. 6 d., liepos mėn. 19 d. liepos mėn. 26 d. ir rugpjūčio mėn. 9 d.

Atlanto pakrasty gyvenančių lietuvių patogumui — gegužės mėn. 27 d. ir liepos mėn. 19 d. grupės skrenda į New Yorko.

Visos grupės turės patyrusių palydovus, kurie viskuo rūpinsis kelionėje.

Norintieji prisijungti prie ekskursijų prašomi nedelsti ir registruotis, nes dalyvių skaičius ribotas ir gali greitai pripildyti.

Visi kelionei reikalingi dokumentai bus sutvarkyti, o taip pat parūpinsime vizas.

Informacijų kelionės reikalais kreipkitės:

AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU

9727 So. Western Ave.

Chicago, Illinois 60643

Telefonas: (312) 238-9787

Tik ką dabar išėjo iš spaudos kun. M. VALATKOS

parašyta knyga

Už laisvą lietuvį

Knyga iškelia ir nagrinėja daugelį išeivijos ir Lietuvos klausimų. Ji turi 408 puslapius, kaina \$5.00. Gaunama

šiuo adresu:

Kun. M. Valatka

1743 N. Sumer Ave.,

Scranton, Pa. 18508.

Ją galima gauti ir Keleivijoje.

JAU IŠSPAUDINTAS

"KELEIVIO" 1971 METŲ

Kalendorius

Jį redagavo Stasys Michelsonas

Kalendoriaus kaina \$1.50

(Jei kas mokėstį siųs pašto ženklais, tai ne stambesniais kaip 10 centų vertės)

Visuomet "Keleivio" kalendorius buvo tikra enciklopedija — visokių naudingų žinių šaltinis. Toks bus ir šis kalendorius. Nesivėlinkite jį išsiųsti šiuo adresu:

KELEIVIS

636 E. Broadway

So. Boston, Mass. 02127

MOTERŲ SKYRIUS

KAZYS BARĖNAS

ŽVIRBLIAI

(Tęsinys)

Atėjo Mašalis toks, apie kokį Veronika pasakojo savo vyrui, lyg išimtas iš jos vaizduotėje atspausdusios fotografijos. Kol nusimetė tą alyvos dėmėmis marguojantį lietaulį, Veronika galvojo apie jo švarko alkūnes. Kad tik nebūtų, kad tik ne tas pats švarkas! Taip, tas pats. Kaipėjo žmogus, rodos, tiesiai iš fabriko, taip ir sustoję ties jos namelio durimis. Bet ji stengėsi neparodyti nusilimo.

— Žiūrėk, Antaniuk, eik čia, pasižiūrėk. — pamojo ji Mašaliui ir pati šypsodamasi sustoję ties langu. Dar buvo šviesu, ir ji neseniai papylė žvirbliams lesalo. Šiandien šventiška ypač pilnų sauja ir dar žiupsnį. Pildama ji turėjo galvoje ne vien tik žvirblius, bet ir savo svečią Mašalį. Tegu pasigėrės tuo džiaugsmingu vaizdu, kaip mažieji sutvėrimėliai supuola lesti, vieni drąsiai nusileidžia, o kiti pasidairydami, striksdam nuo šakelės ant šakelės, kol nebeatsispiria galutinei pagundai prisidėti prie pirmųjų ir kaptelėti grūdėlį.

— Čia, tur būt, žvirbliai, — nustebino ją Mašalis. Argi jis nepažįsta žvirblio? Aišku, pažįsta, matyt, sitokių apsimestinių tvirtinimų nori pajuokauti.

— Žinoma, žvirbliai. Patinka?

Būrys purtelėjo iš karto, kai Mašalis sujudėjo.

— Ar tai žvirbliai, ponija? Kodėl jūs nemušate jų? Aš tai paleisčiau akmenį.

— O kam gi tą akmenį? — atsiliepė Kostas. — Tegu gyvena.

— Aš jiems valgyti duodu. Antaniuk. — paaiškino Veronika. — Jie irgi nori gyventi.

— Aš tai visus išmuščiau. Vieną kartą akmenimis apšaudyk, kitą kartą, ir nebeateis daugiau. Kad būtų šautuvas, tai iš už kampo paspragintai iš šratinio — krūstų kaip musės. Tik daržė teršia. Kam jie čia reikalingi? Iš žvirblių jokios naudos. Višta nors kiaušinių padeda, gali suvalgyti. Karvė duoda pieno. Arklį gali pasikinkyti į vežimą ar plūgą. Aš vieną arklį karo metu nušoviau. Visi šaudėm į tą pusę, gal ir ne aš pataikiau. Paf, paf, paf! Kad pradėjom duoti visas būrys — paf, paf, paf! — Mašalis vedžiojo ištiestu pirštu į šalis. — Paf, paf, paf! Paf, paf, paf! Tada ir man peršovė koją per blauzdą, — ir jis atsmakia kelne. — Čia kulka įėjo, o čia išėjo. Atsigavau tik ligoninėje. Palaikė, užgydė ir vėl davė šautuvą...

— Na, gal nustokim kariauti ir užsirūkykim, — nutraukė jį Kostas.

— Aš tuoj valgyt duosiu, — tarė Veronika.

— Dar mes parūkykim, — Kostas pasiūlė Mašaliui cigaretę ir uždegė.

— Aš tai nuo devynerių metų pradėjau rūkyti. Tėvas pagavo, kai iš jo pradėjau vogti po žiupsnį tabokos. Matyt, atsižymėdavo, kiek paliko, ir tiek man davė pančių kad jau sakiau — aš jam visas trobas sudeginsiu. Jei tu man taip už tabokos žiupsnelį, tai ir aš tau padarysiu, kad net kauksi. Bet įpratau trupinti alksnių lapus. Karo metu taboka irgi būdavo kaip žolė.

Tuomet įsiterpė Veronika. Ji parodė Mašaliui, kur sėstis, dėliojo lėkštes, nešė ant stalo valgius. Galvodama apie svečią, ji visko prisigaminė net, rodos, su kaupu. Jeigu jis toks valguis, tai ar užteks?

— Imk silkės, — paragino ji, kai pati atsėdė. — Imk, negailėk, užteks. Prisivalgyk šociai. Vis sakai, kad prisikėmsi duonos su lašiniiais, tai dabar bus pakeitimas.

Mašalis dėjoši ir valgė. Silkė jam nepatiko, nes turi smulkių kauliukų. Jis papasakojo apie silkės, kurių prisipirkdavo tėvas, kai norėdavo sutaupyti mėsos ir sviesto. Jis papasakojo apie visokią žuvį, kokios tik jam kada nors yra tekę valgyti. Kai jis, apgraužęs silkės gabaliuką, pradėjo pasakoti apie karo metą ir lietuvių būrio nutarimą rankinėmis granatomis prasimanyti žuvis, Veronika nutraukė jį:

Wisconsinso sostinės slaugės su atskirtais Siamo dvynukais. Jie gimė suaugę šlaunimis.

Neleiskim sovietams pelnytis

Adv. dr. M. Šveikauskienė

Turime įvairių organizuotų veiksmų: Balfą, Altą, L. Bendruomenę ir kt. Tos organizacijos rūpinasi labdaros, politinės ir kultūrinės veiklos reikalais. Visų šių organizacijų tikslai ir darbai yra svarbūs. Tačiau problema, kaip sustabdyti amerikoniškų dolerių plaukimą į sovietų kišenes, yra konkretaus, apčiuopiamo pobūdžio ir negali laukti palaipsniško išsprendimo. Tai reikia atlikti dabar, tuojau, ir tai gali būti padaroma. Kiekvieną kartą, kai miršta Amerikoje gyvenęs lietuvis be testamentu arba be tinkamai surašyto testamentu, — yra gera proga sovietams ir jų advokatams pasipelninti.

Jungtinės Amerikos Valstybės ir kaimurės kiti kraštai nėra pripažinę Lietuvos priverstinio įjungimo į Sovietų Sąjungą. Tokia yra de jure padėtis. Tačiau praktiškai — de facto padėtis nevisuomet sutampa su de jure nepripažinimu.

Anksčiau palikimų byloje sovietų konsulatui prisižadavo Amerikos teismams, kurie sprendžia tuos palikimų reikalus — Probate arba Surrogate Courts — pareikšdami, kad jie, sovietai, atstovauja savo piliečiams, kurie yra Amerikoje mirusiųjų asmenų Lietuvoje gyvenantieji įpėdiniai. Lietuvos konsulai Amerikoje tada įsijungdavo į tą bylą (filed their appearance) ir paaiškindavo teismui, kad sovietai returi jokios teisės laikyti Lietuvos žmones savo piliečiais, nes juk Amerikoje niekuomet nėra pripažinti.

— Nemėgsti silkės, tai imk. Antaniuk, grybų.

Ji pakeitė lėkštę, pastūmė artyn grybus. Bet Mašalis nemėgo ir grybų. Kai mažas buvo, dar toks nedidelis varliškėlis, tai apibėgdavo mišką ir grįždavo vis pilnas, bet valgydavo atvirkščiu šaukštu. Senu įpratimu dar ir karo metu, netoli fronto, buvo išjęs karta į mišką, tempdamas šautuvą. Bet netoli jis tenubrido per paparus. Tik kažkas šlamu, šlamu, ir Mašalis pašoko už medžio, griebėsi šautuvo ir paf, paf, paf į dešinę ir kairę, paf, paf paf, kol atbėgo jo būrys.

— Duok jam lašinių, — pasiūlė Kostas žmonai, — jei jis daugiau nieko nemėgsta.

— Tai kaip čia: kūčios ir lašiniai? — abejojo Veronika.

— Duokit lašinių. Man gerai ir lašiniai. Aš lašinius mėgstu.

(Bus daugiau)

Teisės patarimai

Advokatė dr. M. Šveikauskienė sutiko atsakyti į keleivio skaitytojų klausimus teisės reikalais. Tie klausimai turi būti bendro informacinio pobūdžio. Klausimus ir užsakymus spausdinsime šiame skyriuje. Laiške reikia pažymėti, kad esate Keleivio skaitytojas.

Klausimus prašome siusti tiesiog adresu:

Dr. M. Šveikauskas, Attorney at Law,
Co-operative Bank Plaza
1864 Centre Street
Boston, Mass. 02132

Klausimas

1965 metais mirė mano vyras. Mirė širdies liga, kuria sirgo nuo 1959 metų. Jis nedirbo nuo 1960 metų gegužės mėnesio. Kai dirbo, labai gerai uždirbdavo, ir mes taupiai gyvenome. Turėjome vieną sūnų, kurį mylėjom labiau negu savo gyvybę ir kuriam davėme viską, ką galėjom. Vyrui mirus, gavau draudimo (life insurance) nemažą sumą. Ši suma pagal vyro testamentą buvo palikta sūnaus mokslo išlaidoms. Kitas turtas, pav., namai ir santaupos banke, buvo paliktas man, o ne sūnui.

Sūrus baigė kolegiją ir pradėjo ruošti magistrų laipsnui. Per tą laiką pastebėjau didelį pasikeitimą jo elgesy. Pareidavo vakarais išgėręs, ir kai aš jį paklausdavau, kur buvo, įžūliai atsakydavo, kad tai ne mano reikalas. Jis man pareiškė, kad nebesimokysias ir kad pradėsias dirbti. Aš jį maldaudavau, kad baigtų mokslą, o jis jokio dėmesio į tai nekreipė. Reikalai ėjo vis blogyn. Sūnus pradėjo vis dažniau pareiti į namus girtas ir nesukalbamas. Vieną baisią naktį, kai aš jo laukiau iki 3 val. ryto, manydama, kad gal jam atsitiko kokia nelaimė bevairuojant ar panašiai, jis parėjo namo ir pradėjo verkli. Prisipažino, kad yra vedęs kažkokią merginą, kuri laukianti jo kūdikio. Jis man atsisakė pasakoti, kas ji yra ir kada ją vedė.

Tamsta gali įsivaizduoti mano baisią tragediją. Verčiau, pykau, puolau vaiką, ir tuo pačiu laiku man širdį dël to skaudėjo. Jis man sakė, kad jam gaila taip pasielgus, bet kad dabar jau esą pervėlu.

Fo kiek laiko gimė mergaitė. Marti atsisakė turėti su manim reikalo, ji neleidė man nė dukraitės aplankyti. Jie apsigyveno pas jos tėvus. Susisiekiu su marčios tėvais ir jiems pasakiau, kad norėčiau savo dukraitę padeiti pinigais ir daiktais. Jei jų dukrė man leistų. Marčios tėvas man pasakė, kad jų dukrė yra tik 18 metų amžiaus, psichiškai nesveika ir visiskai nesiskaito su savo tėvais.

Fo kiek laiko mano sūnus išsikyrė su savo žmona (separation), nors jie oficialiai neturi "divorce". Sakosi labai mylįs dukterį, bet neapkenčias savo žmonos.

Atsiprašau, kad tokią ilgą istoriją Tamstai surašiau. Bet aš tikrai turiu svarbią teisinę problemą. Paskutinio laiko pradėjau negalauti. Daktaras man sako, kad mano širdis netvarkoj. Noriu sudaryti testamentą, bet

nežinau, ką man daryti.

Vieną vaiką teturiu ir norėčiau jam viską palikti. Bet jis pasidarė nesukalbamas, ir negaliu jam visiškai patikėti. Jis išleidžia kiekvieną centą, kurį uždirba, ir amžinai mane prašo pinigų. Jeigu jam palikčiau savo amžinatilsi, vyrelis taip sunkiai uždirbtą pinigą, jis visų išleistų ir paskui pats būtų bėdoj. Be to, nenorėčiau, kad jo žmona gautų dalį mūsų pinigų ir turto. Ji tikrai yra niekam tikusi beprotė, ir man gaila savo dukraitės, kuri turi su ja būti.

Žinoma, aš nueisiu pas vietinį advokatą. Bet labai norėčiau išgirsti pirmiau Tamstos nuomonę, kad žinočiau, ar jis man gerai pataria. Lietuvių advokatų pas mus nėra, o kitataučiai ir, be to, labai užimti. Advokatui — kas jam rūpi mano vargai!

Iš anksto tariu lietuvišką aciu.

Našlė

Massachusetts.

Atsakymas

Kiekvienam advokatui rūpi jo kliento reikalai. Esu tikra, kad vietinis advokatas Tamstą suprastų ir atjaustų. Jei Tamsta neturi sunkumų išsireikšti angliškai, neturėsi problemos su savo vietiniu advokatu. Be to, galiu Tamstai pasakyti, kad Tamstos problema su sūnum ir jo šeima nėra jau tokia reta ir išimtinė, kaip Tamsta manai. Daug žmonių turi panašius problemų, ir advokatai su tokiomis problemomis susiduria beveik kasdien savo praktikoje.

Aplamai kalbant, man atrodo, kad Tamstos atveju tiktų vadinamasis "spend-thrift trust". Ši "trust" rūšis numato sąlygas, kuriomis pinigai ar kitas turtas gali būti išmokami ir kuriems tikslams. Pav., galima numatyti, kad procentai būtų raudojami Tamstų sūnaus gerovei ir išlaikymui, o pats kapitalas jam gali būti išmokamas vėliau, dalimis. Ši "trust" rūšis yra gera dar tuo, kad skolininkai (creditors) negali prisikabinti prie paliekamų pinigų. Galima taip pat numatyti, kad dalis pinigų tektų Tamstos dukraitei ir aplamai vaikaitėms, jeigu jų daugiau būtų. Galima taip sudaryti "trust", kad marti negalėtų nė piršto prieturi prie paliekamų pinigų.

Patariu pasitikėti savo advokatu arba paimti kitą, kuriuo pasitikėtum. Svarbiausias reikalas yra advokatui smulkiai papasakoti, nieko neslepianč, savo aplinkybes ir jam pareikšti savo pageidavimus. Jis paruos Tamstos testamentą pagal jam pareikštus norus.

ROMANAI

Birutė Pūkelevičiūtė, — RuGSEJO SEŠTADIENIS, premijuotas romanas, 237 psl., kaina \$5.00.

Jurgis Gliuda, LIEPSNOS IR APMAUDO ASOCIJAI, premijuotas romanas, 304 psl., kaina \$4.00.

Alė Rūta, VIENISI PAŠAULIAI, romanas, 265 psl., kaina \$3.50.

Jurgis Gliuda, DELFINO ZENKLE, premijuotas romanas, 234 psl., kaina \$2.50.

Albinas Baranauskas, KARKLUPENUOSE, premijuotas romanas, 224 psl., kaina \$2.50.

Aloyzas Baronas, PAVASARIO LIETUS, 261 psl., kaina \$3.50. Gaunama Keleivio administracijoje.

Vincas Ramonas, MIGLOTAS RYTAS, 166 psl., kaina \$2.50. Gaunama Keleivio administracijoje.

Vytautas Volertas, ŠAMOKSLAS, premijuotas romanas, 279 psl., kaina \$3.50.

Andrius Valuckas, NEMUNO SŪNUS, romanas iš suvalkietiško ūkininkų sukilimo 1935 m., I tomas, 280 psl., kaina \$3.00.

Andrius Valuckas, NEMUNO SŪNUS, II tomas, 428 psl., kaina \$4.00.

Salty Salminen, KATRYNA, romanas, laimėjęs Švedijos literatūros premiją, 291 psl., kaina \$5.00.

Tr. Tarulis, VILNIAUS RŪBAS, 495 psl., kaina \$3.15. Kietais viršeliais \$3.75.

Aloyzas Baronas, LIEPTAI IR BEDUGNĖS, premijuotas romanas, 279 psl., kaina \$3.00.

Vytautas Alantas, TARP DVIEJŲ GYVENIMŲ, 462 psl., kaina \$4.50.

Kazys Almenas, UPE I RYJUS, UPE I ŠIAURĘ, romanas I dalis, 325 psl., II dalis 302 psl., kiekvienos dalies kaina \$3.00.

Alė Rūta, KELIAS Į KAIRĘ, premijuotas romanas iš JAV senosios kartos lietuvių gyvenimo, 248 psl., kaina \$3.00.

Vytautas Volertas, GYVENIMAS YRA DAILUS, romanas iš lietuvių emigrantų gyvenimo, 242 psl., kaina \$2.50.

Vytautas Volertas, UPE TEKA VINGIAIS, romanas 322 psl., kaina \$3.50.

Vacys Kavaliūnas, KALNU GIESMĖ, premijuotas romanas, 201 psl., kaina \$2.50.

Kazys Plačienis, PULKIM ANT KELIŲ, romanas iš kun. Strazdelio gyvenimo, I tomas 200 ps., kaina \$2.00. II tomas 160 ps., kaina \$2.00.

Juozas Xralikauskas, TIT-NAGO UGNIS, premijuotas romanas, 205 psl., kaina \$2.50.

Juozas Svaistas, ŽIOBRIAI PLAUKIA, romanas iš knygnešio kun. M. Sidaravičiaus gyvenimo, 233 psl., kaina \$2.50.

Vietinės žinios

Gyventojų didėjimas ir dirbtinis maistas

Apie tai įdomių minčių paskleidė dr. Petras Kaladė Bostono Kultūros klubo susirinkime sausio 23 d. Jis pirmą žodžiais ir skaidrėmis pavaizdavo, kaip sparčiai didėja žmonių skaičius, ir, pažymėjęs, kad jau šiandien didelė žemės gyventojų dalis kenčia bada, išklė klausimą, o kaip bus ateityje? Ar žemė yra pajėgi išauginti tiek maisto, kad jo visiems užtektų? Ką daro toje srityje šių dienų mokslas?

Dr. P. Kaladė, pasirėmęs įžymių mokslininkų duomenimis, papasakojo, kad, panaudojus visą tinkamą maistui auginti žemės plotą, suintensyvinus žemės ūkį iki maksimumo, žemė galėtų išmaitinti daug dešimčių milijonų žmonių.

Be to, sparčiai žengia pirmyn sintetinio maisto gamyba. Laboratorijose jau yra pagaminama mėsa iš augalų, algių pluošto, net iš naftos ir iš oro, sviestas iš anglių, cukrus iš naftos ir kt.

Prelegentas davė paraugauti iš augalų pagamintos jautienos, kalakutienos ir kumpio. Tie gaminiai nei skonių, nei išvaizda nesiskiria nuo tikrų mėsos. Be to, jie ir sveikesni, nes juose nėra žmogaus sveikatai žalingų medžiagų (pav. cholesterolio ir kt.).

Kolkas dirbtina mėsa dar rinkai negaminama, bet paskaitininkas maro, kad po kelerių metų tokios mėsos galėsime visur pirkti. Mums ji nebus tokia svarbi, bet ten, kur natūralios mėsos negali pakankamai pasigaminti, dirbtinė mėsa bus tikras išganymas.

Iš naftos pagaminti baltymai kolkas naudojami tik gyvulių ir paukščių maistui, bet, jų gamybą patobulinus, jie tiks ir žmonėms.

Taigi, paskaitininko nuomone žmonijai maisto neprietrūs ir ateityje.

Vyksta į Lietuvos operos 50 metų sukakties minėjimą

Sausio 30 ir 31 d. Chicagoje rengiamas Lietuvos operos ir baleto teatro 50 m. sukakties minėjimas, kuriame rengiasi dalyvauti ir užsieny esantieji buvusieji teatro nariai — dainininkai, muzikai ir baletininkai.

Iš Bostono į šios sukakties iškilmes vyks buvęs Lietuvos operos solistas ir dramaturgas Stasys Santvaras ir dabar čia savo studiją turinti Valst. teatro baletininkė Tatjana Babuškinaitė-Vasiliauskienė. Iš Hartfordo į tą minėjimą vyks buv. Lietuvos operos dirigentas prof. Vytautas Marijošius.

Prof. V. Marijošius praėitį savaitgalį lankėsi Bostone ir turėjo pasitarimą su čia gyvenančiais kompozitoriais ir kt. einininkais jau seniau jiems užsakyti sukurti lietuviškų operų reikalais.

E. Juciūtė sveiksta

Sausio 15 d. automobilio sunkiai sužeista Elena Juciūtė sparčiai sveiksta. Ji jau gali pavaikšioti.

Linkime greičiau sveiką grįžti iš ligoninės namo.

Lietuvė New Yorko parodoje

Amerikos dailės draugijos Audubon Artists Tautinės Akademijos galerijoje (National Academy Galleries), 1083 Fifth Ave., New Yorko centre, sausio 21 d. atidaryta 29-ji metinė dailės kūrinių paroda.

Paroda suskirstyta į 4 šakas: aliejaus, akvarelės, grafikos ir skulptūros skyrius.

Nenariai galėjo dalyvauti tik su vienu kūriniu, ir jų skaičius apribotas iki 40 asmenų. Kūrinių parodai atrinko atskiros komisijos iš 4 asmenų kiekvienai šakai.

Teisėjų (Jury) komisijas sudarė vėl gi kiekvienai šakai kiti asmenys, o premijoms įteikti sudaryta taip pat atskira komisija. Taigi koštų buvo gana tankus.

Parodos apimtį rodo kūrinių gausa: aliejaus 163, akvarelės ir pastelės 74, grafikos 77 ir skulptūros 60.

Parodoje dalyvauja iš visų JAV kampų dailininkai, nuo Maine iki Floridos ir nuo Kalifornijos iki Meksikos.

Iš Massachusetts valstijos dalyvauja trys dailininkai. Jų tarpe yra viena lietuvė Irena D. Grižė (Trainienė) su vienu aliejinu paveikslu (katalogo nr. 66).

Paroda tęsis nuo sausio 21 iki vasario 7 d. Atidarymas kasdien nuo 1 iki 5 val. po pietų.

Matės

Bostono

PARENGIMŲ KALENDORIUS

Vasario 14 d. 2 val. popiet So. Bostono Lietuvių Piliečių dr-jos III aukšto salėje Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo sukakties minėjimas, kurį rengia Altos sk. ***

Vasario 28 d. 3 val. po pietų Lietuvių Piliečių dr-jos III aukšto salėje Baltijos ir Žalgirio skautų tuntų Vasario 16 Nepriklausomybės aktyvų paminėti iškilminga suėiga. ***

Kovo 14 d. 4 val. popiet So. Bostono Lietuvių Piliečių dr-jos III aukšto salėje Minkų radijo talentų popietė ir gražuolės "Miss Lithuania of N.E." balius. ***

Kovo 21 d. 3 val. popiet Jordan Hall salėje I. Vasyliūno smuiko koncertas. ***

Balandžio 4 d. So. Bostono Lietuvių Piliečių dr-jos III aukšto salėje Baltijos ir Žalgirio tuntų tradicinė Kažiuko mugė. ***

Balandžio 18 d. Lietuvių radijo valandos Laisvės Varpų koncertas So. Bostono Lietuvių Piliečių d-jos salėje. ***

Balandžio 25 d. 3 val. popiet Jordan Hall salėje Aušros Vedeckaitės-Rieglės (soprano) koncertas. ***

Balandžio 25 d. Sandaros salėje Sandaros moterų klubo našių karalienei pagerbti balius.

Buvęs vidaus reikalų ministras Stewart Udall sausio 28 d. bus teismas Fairfax County, Va., teisme dėl "nesusipratimo" perkant priemiesčio vaistinėje cigarus ar dar kažką.

NELEISKIM SOVIETAMS PASIPELNYTI

(Atkelta iš 6-to pusl.)

kad Lietuvoje gyvenantieji žmonės neturi jokio pasirinkimo ir juos atstovaujančių advokatų nepažįsta ir su jais returėje jokių bėtarpiškų reikalų.

Mūsų argumentas nr. 2: tie įgaliojimai yra sovietų valdininkų "gaunami" iš mūsų žmonių smurto būdu (duress).

Sovietiškas argumentas: irodykit, kad smurto būdu buvo gautas.

Mes visi turime labai gerą nuovoką, kaip tie įgaliojimai yra "gaunami". Tačiau kaip tai reikia įrodyti (to prove) teisme pagal teismų nustatytas taisykles (rules of evidence)? Kad tokią aplinkybę įrodytume, reikėtų turėti teisme asmenį, kuris toki įgaliojimą buvo išdavęs ir kuris sutiktų paliudyti, kad jis ta įgaliojimą yra davęs ne savo laisvu noru, bet sovietų "prikalbamas". Mes visi suprantame, kodėl mes tokio liudininko negalime turėti.

Trečias mūsų argumentas: įpėdiniai Lietuvoje neturi naudos iš jiems pasiūlytų bevečių rublių: o jie už 1 dolerį tegauja 90 kapeikių, už kurias mažai tegali nusipirkti. Sovietijoje yra kriminalinis nusizengimas turėti savo žinioje net vieną dolerį.

(Bus daugiau)

SURADO DU NAUJUS ŽVAIGŽDYNUS

Dar niekas tikrai nežino, kiek visatoje yra žvaigždynų — galaktikų, bet yra žinoma tik tiek, kad jų labai daug. Kai kurie jų taip toli, kad ir per tobuliausius šių dienų teleskopus jie atrodo tik kaip miglos gniūžtelės, nes atstumas iki jų yra neįsivaizduojamai didelis. Jis siekia daug milijonų šviesos metų. O juk šviesos metras — tai atstumas, kurį šviesa nusprendžia per metus, skrisdama po 300,000 kilometrų (apie 180,000 mylių) per vieną sekundę. Taigi tik pagalvokite, kokia tai tolybė!

Mūsų žemė yra Paukščių Tako žvaigždyno pakraštyje. Tas žvaigždynas turi daug milijonų žvaigždynų — dar didesnių negu mūsų saulė. Mokslininkai daugelį tokių ir dar didesnių žvaigždynų, kuriuos tik galima įžūrėti geriausiais teleskopais, jau yra susizymėję savo dangolapiuose. Jiems yra duoti ir atitinkami vardai. Bet neseniai Kalifornijos astronomai surado dar du naujus žvaigždynus. Pasirodo, jie yra artimi mūsų

Ar turite

POEZIJOS IR PROZOS keturių autorių plokštelę? Tai Pulgio Andriusio, Bernardo Brazdžionio, Antano Gustaičio ir Stasio Santvaro įkalbėta kūryba. Šių plokštelių dar galima gauti Keleivyje. Kaina \$5. Paštu nesiuntinėjamos. Reikia atsiimti raštinėje Plokštelę neseniai išleido "Lietuvių Dienos".

DVIEJŲ SAVAIČIŲ

Ekskursijos į Lietuvą Kaina 776.00

vyksta: birželio 3, liepos 14, rugpjūčio 26 Pagal naują INTURISTO potvarkį registracija birželio ir liepos mėnesių grupėms bus priimama tik iki 1971 m. BALANDŽIO 26 d.

Rugpjūčio grupei registracija priimama tik iki 1971 m. GEGUŽES 20 d.

NESIVĖLUOKITE — REGISTRUOKITĖS JAU DABAR!

Trans-Atlantic Travel Service

390 West Broadway,
South Boston, Mass. 02127
Telefonas: 268-8764

Pigi kelionė į Kaliforniją

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE

praneša, kad visą vasario mėnesį iš Bostono į Kaliforniją galima skristi antram šeimos nariui tik už \$ 110 į abu galus.

Pasinaudokite šia proga! Kreiptis į

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE

390 W. Broadway
South Boston, Mass. 02127
Telefonas: 268-8764

KELEIVIO prenumerata-gera dovana

Paukščių Tako kaimynai, nors iki jų yra trys milijonai šviesos metų, kitaip tarus, šviesa iš mūsų iki jų nukeliauja per tris milijonus metų.

Tie žvaigždynai yra daug didesni už Paukščių Tako žvaigždyną. Jie buvo ilgai astronomų nežinoti, nes regėjimą užstoja mūsų žvaigždynas, vadinamoji jo tarpžvaigždinė migla.

Ieškau Verutės Markauskaitės iš Pandėlio parapijos, Buivany kaimo.

Ieško Marytė Bauzdžiukaitė-Kučingienė. Adresas: 17 Mirtle Street, Stoughton, Mass. 02072

NENUSIMINKITE!

Galima pagelbėti sergantiems reumatu, rankų ar kojų skausmais, nutirpimu, jaučiant nuovargį. REE-LEEF RUB mostis daugumai pagelbsti užtikrinant pasėkmes, arba grąžina pinigų. Siųskite \$5, gausite vaistus su nurodymais.

ROYAL PRODUCTS
North Sta., P.O. Box 9112
Newark, N.J. 07105

Tie naujai rasti žvaigždynai pavadinti Maffei I ir Maffei II vardais. Mat, to vardo italų astronomas pirmasis pastebėjo tos visatos dalies nuotraukose šią "keistenybę". Ją studijavo Berkeley universiteto astronomas Robert Landay ir po dviejų metų išaiškino, joki tai esama dviejų iki tol nežinotų ir nematytų žvaigždynų.

RADIJO PROGRAMA

Seniausia Lietuvių Radijo Programa Naujojo Anglijos, iš stoties WLYN, 1360 ki lokikly ir iš stoties FM 101.7 mc., veikia sekmadieniais nuo 1 iki 1:30 val. dieną. Perduodama: Vėliausią pasaulinių žinių santrauką r komentarai, muzika, dainos ir Magdūtės pasaka.

Biznio reikalais kreiptis Baltic Florists gėlių ir dovanų krautuvi, 502 E. Broadway, So. Bostone. Telefonas AN 8-0489. Ten gaunamas ir Keleivis.

Ką tik gavome:

Mes valdysim pasaulį, L. Dovydeno atsiminimai, du tomai. I tomas 268 psl., II t. — 248 psl. Kiekvieno tomo kaina \$4.00.

Laumė Daumė, eiliuota pasaka vaikams, gausiai iliustruota, parašė Stasė Petersonienė, 63 psl., kaina \$4.00.

Radvila Perkūnas, istorinė pjesė, parašė Balys Sruoga, 130 psl., kaina \$4.00.

Versmės ir verpetai, akimirkų — straipsnių rinkinys praeities ir artimų dienų aktualiais klausimais, parašė Bronys Raila, 351 psl., kaina \$5.00.

Bažnyčia ir pasaulis, Bažnytinio gyvenimo kaita po II Vatikano susirinkimo, parašė Antanas Maceina, 155 psl., kaina \$2.00.

Geroji vasara, romanas, na \$3.00.

parašė Česlovas Grincevičius, 261 psl., kaina \$5.00. Anvarai ir gria, Jurgio Ghaudos romanas is partizanų veikios, 204 psl., kaina \$4.50.

Įvuo krivulės iki raketos, Lietuvos pasiminkų atsiminimai, redagavo Antanas Gintneris, 538 psl., kaina — \$5.00.

Nemunas teka per Atlantą, Vytauto Alanto 5 novelės, 263 psl., kaina minkštasis viršelias \$3.00, kietais \$3.50

Mūsų mažoji sesuo, Antano Vaičiuliaičio apysaka, 104 psl., kaina minkštasis viršelias \$2.50, kietais \$3.00.

The Forest of Anykščiai, Antano Baranausko lietuviškas tekstas su Nado Rasteno angliškų vertimu ir Juozo Tininio įvadu, 61 psl., kaina \$3.00.

Lietuvių pasakos, parašė Herman Sudermann, išvertė V. Volertas, 132 psl., kaina \$3.00.

Laisvės Varpas Lietuvių Radijo Valanda

Sekmadieniais 11-12 val.

AM 1.430 KC ir FM 107.9 MC

Vedėjas PETRAS VIŠCINS

173 Arthur St., Brockton, Mass. 02402. Tel. 586-7209

SAVAITRAŠTIS

Nepriklausoma LIETUVA

informuoja skaitytojus apie pasaulinius ir lietuviškuosius įvykius, deda daug ir įdomių nuotraukų ir atvirai pasisako apie visus mūsų visuomeninius bei kultūrinius klausimus. Jame rasite įdomių skaitytojų laiško skyry, kuriame laukiame abipusių pasisakymų ir nuomonių kiekvieno visiems svarbia problema.

"NEPRIKLAUSOMA LIETUVA" yra dinamiškas mūsų iš-eivijos laikraštis, ieškas naujų bendradarbių bei idėjų, visuomet atviras kiekvieno nuomonei, kuris kovoja ir dirba už nepriklausomą Lietuvą.

Metinė prenumerata JAV-se \$8.00

Adresas:

7722 George Street, LaSalle-Montreal, 690, Quebec, CANADA

SLA

SUSIVINIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

SLA—jau 80 metų tarnauja lietuvių visuomenei ir išmokėjo daugiau kaip SEPTYNIS MILIONUS dolerių nariams.

SLA—didžiausia lietuvių fraternalinė organizacija — duoda gyvybės apdraudą ir ligoje pašalpą, kuri yra pigi, nes SUSIVINIJIMAS ieško pelno, o teikia patarnavimus savitarpinės pagalbos pagrindu.

SLA— jau turi daugiau, kaip tris su puse milono dolerių kapitalą, tad jo apdraudė tikrai ir saugi. Kiekvienas lietuvis čia gali gauti įvairių klasių reikalingiausias apdraudes nuo \$100.00 iki \$10,000.00.

SLA—jaunimui duoda gera Taupomąją Apdraudą — Endowment Insurance, kad jaunuolis gautų pinigų aukštojo mokslo studijoms ir gyvenimo pradžiai.

SLA—duoda VAIKAMS ir jaunuoliams labai pigią TERM apdraudą: už \$1,000.00 apdraudos tik \$3.00 mokesčio metams.

SLA—AKCIDENTALĖ APDRAUDA naudinga visokio amžiaus asmenims. rekomenduojama lietuviškų klubų ir draugijų nariams. Už \$1,000.00 akcidentale apdraudžios mokeskis \$2.00 į metus

SLA—kuopos yra daugumoje lietuvių kolonij. Kreipkitės: kuopų veikėjus, ir jie plačiau paaiškins apie Susiviniavimo darbus.

Gausite spausdintas informacijas, jeigu parašysite:

Lithuanian Alliance of America

307 West 30th Street, New York, N.Y. 10001

Vietinės žinios

Prisiekė naujoji valdyba

Sausio 21 d. buvo So. Bostono Lietuvių Piliečių draugijos mėnesinis susirinkimas. Jame prisiekė gruodžio mėnesį išrinktoji valdyba. Ją prišaukė A. Matjoka, buvęs sekretorius.

Visa valdyba paliko ta patį, tik vienas direktorius naujas, ir buvęs direktorius A. Čaplikas išrinktas sekretorium.

Tame susirinkime susikaupimo minute buvo pagerbtas miręs narys Vincas Jankus. Viso labo per praėjusius metus mirė 33 nariai. Naujų narių priimta 5.

Fin. sekr. A. Druzdys pranešė, kad per gruodžio mėnesį pajamų buvo \$16,653, pelno liko \$2,950.

Susirinkimui buvo perskaitytas draugijos reikalų vedėjo Stasio Griganavičiaus laiškas, kuriuo jis prašo nuo kovo 1 d. atleisti jį iš pareigų dėl pasijusios sveikatos. Valdyba jo prašymą patenkinė, o jo pareigoms eiti laikinai pakvietė direktorių Joną Šilalį.

A. Čaplikas pranešė, kad Naujųjų Metų sutikimas davė pelno \$815. E. Ketvirtis painformavo apie klubo

krepsinio komandos sekmin-gas rungtynes.

A. Matjoka pranešė, kad Vilniuje už mėginimą pabėgti iš sovietų rojaus nu-teistas mirė Vytautas Simo-kaitis, o jo žmona 3 metus kalėti, ir ragino visus daly-vauti sekmadienį ruošiamoj demonstracijoje ir siųsti laiškus bei telegramas JAV prezidentui, Kosyginui, popie-žiui ir kt. Jį papildė Z. Ga-velis. Po susirinkimo jie re-gistravo norinčius duoti te-telegramas. Susirinkimas įpa-reigojo valdybą taip pat to-kią telegramas pasiųsti.

Ateina influenza

Influenzos epidemija jau apėmė 40 Mass. valstijos vietovių. Jau ir Bostone kai kurios mokyklos turėjo būti uždarytos dėl to, kad didelė mokinių dalis susingo.

Inžinierių auka S. Kudirkos bylos reikalams

Bostono inžinieriai šitam reikalui iš savo organizaci-jos kasos paskyrė \$200, o jos atskiri nariai dar sudėjo \$635, taigi viso labo \$835.

Aukojo šie asmenys:

Po \$50: B. Veitas ir R. Veitas.

Po \$25: J. Čerėška, Br. Galinis, V. Izbičkas, Alg. Kriščiūnas, J. Mikalauskas, J. Rasys, J. Stašaitis, J. Vaičiūgis ir V. Ziaugra.

Po \$20: A. Kriščiūnas, E. Manomaitis ir D. Šatas.

Po \$10: N. Antanaitis, R. Bričkus, J. Blažys, R. Bud-reika, E. Čibas, J. Dačys, J. Dabrila, K. Daugėla, K. De-

venis, K. Barūnas, V. Eiki-nas, A. Girmius, J. Gimbu-tas, D. Ivaškienė, V. Kubi-lius, J. Kuncaitis, Br. Ma-kaitis, K. Nenortas, P. Pun-dys, V. Senuta, A. Škudzins-kas, J. Štuopis, J. Vasys ir A. Zikas.

Po \$5: J. Balčiūnas ir A. Lapšys.

Aukojo

Simo Kudirkos komitetui aukojo J. Bakšys \$20, L. Lendraitis, J. Stašaitis ir P. Šimkus po \$10 ir V. Šatei-kis \$5.

Grįžo P. Navazelskis

Petras Navazelskis grįžo iš Europos, kur buvo išvykęs tarnybos reikalais. Jis ap-lankė V. Vokietiją, Berlyną, Angliją.

Talentų registracija

Seniausią lietuvišką radi-jo valandėlę N. Anglijoje savo 37 metų sukaktį rengia-si atžymėti kovo 14 d. talen-tų popietė ir gražuolės "Miss Lithuania of N.E." baliumi So. Bostono Lietuvių Pili-ečių draugijos III-jo aukšto sa-lėje.

Kviečiame visų amžių ta-lentus, vietinius ir iš toliau, užsiregistruoti pas Valenti-ną Minkienę, pranešant sa-vo vardą, pavardę, adresą ir kokį talentą turi. Užsire-gistruokite iš anksto, kad būtų galima pavardės prašyti į programos knygą.

Rašykite arba patys užei-kite į Baltic Florist gėlių ir dovanų krautuvę, — 502 Broadway, So. Boston, Mass. 02127, arba telefonuokite 268-0439.

Valentina ir Steponas Minkai

Mūsų padėka

Po gaisro mūsų gyventuo-se namuose buvome privers-tos ieškoti kitur pastogės. Šiuo metu tai nelengvai iš-sprendžiamas reikalas. Dė-kingos esame, kad ją gavo-me Adelės ir Petro Ausiejų namuose ir kad jie net už pusę mėnesio neims iš mūsų nuomos.

Irena Sirutavičienė
ir
Irena Sirutavičiūtė

GERIAUSIA DOVANA!

Dovanokite savo drau-gams ir bičiuliams metinę Keleivio prenumeratą. Jums atsies tik \$7, o tas, kuriam ji bus dovanota, per metus kas savaitę gaudamas Kelei-vį, jus tikrai atsimins.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
169 Milbury St.
WORCESTER, MASS.
Tel. SW 8-2868

yra vienuole oficiali įsta-ga Worcester, kuri siūnia siuntinius tiesiog iš Worces-terio į Lietuvą ir kitas Rusi-jos valdomas sritis. Čia kal-bama lietuviškai, patarnau-jama greitai ir sąžiningai. Siuntiniai uveina greitai ir tvarkingai.

Cia galima gauti įvairia-sių importuotų ir vietinės gamybos medžiagų ir kitų daiktų, tinkamų Lietuvoje, labai žemoais kainomis. Vedėja B. Sviklienė

Peter Maksvytis
Carpenter & Builder
49 Church Street
E. Milton, Mass.

Atlieku visus patalynės, remon-to ir projektavimo darbus iš lan-ko ir viduje, gyvenamam namui ir biiznio pastatui, parai Jūsų reika-lavima. Šaukite visados iki 9 va-landų vakaro.
Telefonas: 698-8675

Telefonas: AN 8-2805
Dr. Jos. J. Donovan
Dr. J. Pašakarnis
IPEDINIS OPTOMETRISTAS
Valandos:
nuo 9 val. ryto iki 5 val. vak.
Trečiaadieniais neprimama
447 BROADWAY
South Boston, Mass.

TEL. AN 8-2124
Dr. Amelia E. Rodd
(RUDOKIUTĖ)
OPTOMETRISTE
Valandos:
nuo 10 ryto iki 6 vakaro
Trečiaadieniais—uždara
445 BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS.

Ketvirtis & Co.
—JEWELERS—
Laikrodžiai-Deimantai
Papuošalai
Elektros Prietaisai
Rūpestingai taisome laikrodžius
ir elektrinius prietaisus.
379 W. BROADWAY
SOUTH BOSTON
Tel. AN 8-4649

South Boston Savings Bank

ALFRED W. ARCHIBALD, PREZIDENTAS
460 West Broadway, South Boston, Mass. 02127
Skambinkite 268-2500

D A B A R

už 90 dienų įspėjimo indėlius moka **5 1/2 %**

už visus kitus indėlius moka **5 1/4 %**

Nuo įdėjimo dienos — Kas mėnuo priskaitomi nuosimčiai — Pilnas draudimas Bankas veikia 105-tuosius metus. Nuosimčiai yra nurašomi nuo Mass. mokesčių. Bankas atidarytas nuo 9 val. ryto iki 3:30 val. popiet. Šio banko direktorių taryboje yra Lietuvos garbės konsulas adv. A. O. Šallina ir adv. J. Grigalius. Reikale su tarnautojais galima susikalbėti ir lietuviškai. Turtas (Assets) yra virš 210,000,000

Dažai ir Taisai

Namui iš lauko ir viduje. Lipdau popierius ir taisau viską, ką pataisyti reikia. Naudoju tik geriausią medžiagą.

JONAS STARINSKAS
220 Savin Hill Ave.
Dorchester, Mass.
Tel. CG 5-5854

Flood Square Hardware Co.

Savininkas N. J. ALEKNA
628 EAST BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS.
TELEFONAS AN 8-4148
Benjamin Moore Dažai
Popierio Sienuos
Stiklas Langams
Visokio reikmenys namams
Reikmenys plumbieriams
Visokio reikmenys daiktai

DRAUDIMO AGENTŲRA

Atlieka įvairių rūšių draudimus
Kreiptis senu adresu:
BRONIS KONTRIM
598 Broadway
So. Boston, Mass. 02127
Tel. AN 8-1761

Knyga yra geriausias žmogaus draugas

R The Apothecary

LIETUVIŠKA TIKRA VAISTINĖ

Parduodame tikrai vaistus, išpildome gydytojų re-ceptus ir turime visus gatavus vaistus.

Jei reik vaistų — eikite į lietuvišką vaistinę.
Sav. Emanuel L. Rosengard, B. S., Reg. Pharm.

382 a W. Broadway, tarp E ir F gatvių, SO. BOSTON.
Telefonas AN 8-6620

Nuo 9 val. ryto iki 8 val. v. išskyrus šventadienius ir sek.

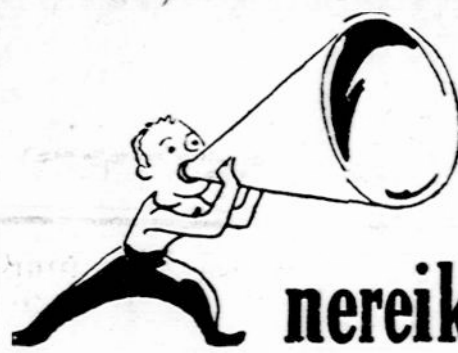
M & T OIL CO., Inc.

641 E Broadway So. Boston, Mass. 02127

- ☐ Krosnies aptarnavimas
- ☐ Automatinis įpilimas
- ☐ Patogios mokėjimo sąlygos
- ☐ Pilnas šildymo įrengimas

Skambinkite

268-4662

Gana

nereikalingai eikvoti kurui alyvą

1970

Alyva kūrenamos
šilto oro krosnys
Rytidienos įrengimas

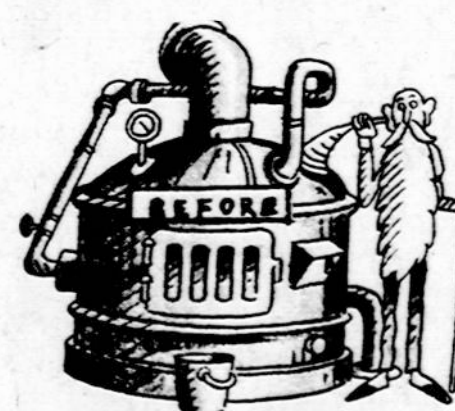
Pilnas įrengimas, įskaitant alyvos burnerį, pūtėją, oro filtrą, termostatą, kontrolę ir darbą sujungti rūsy su vamzdžiais..
10 metų garantija.

\$395.

Paskutinė modernaus alyva šildymo naujiena
FORTUNA FUEL Co.

Alyva šildymo specialistai
470 Adams Street, Quincy, Mass. 02169
Alyvos burnerio aptarnavimas ištisas 24 val. per dieną
Skambinti telefonu: 436-1204

Namams šildyti
geriausias pirkinys

FUEL CHIEF
Oil Heating Equipment

Trans-Atlantic Travel Service

DAUGIAUSIA PATYRUSI LIETUVIŠKA TURIZMO ĮSTAIGA

Norintieji keliauti, praleisti atostogas saulėtose salose, aplankyti gimines Lietuvoje ar juos atsikvies-ti į svečius — geriausiai ir greičiausiai jums patarnaus Trans-Atlantic Travel Service. Čia visų lėktuvų bilietai (air tickets) išrašomi belaukiant — be jokio papildomo mokesčio.

Siunčiant pinigų ir siuntinius į Lietuvą ar perkant prekes tiems siuntiniams (skryties, lietaipčius, megztinius, įvairias medžiagas), sąžiningiausiai patarnauja

Globe Parcel Service, Inc.

Dovanų pažymėjimus ir rusiškų prekių užsakymus siųskite savo giminėms tik per

Podarogifts Inc. skyriu Bostone

Darbo valandos: Kasdien 9-5
Šeštadieniais 8-12

390 W. Broadway
So. Boston, Mass. 02127
Telefonas: 268-8764

Visų skyrių vedėja Aldona Adomonis